

บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ปรีชา สมศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
กันยายน 2550

บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปรีชา สมศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
กันยายน 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย ไกรสังข์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ ที่กรุณาเป็นกรรมการเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ราชูฒิ ปลื้มสำราญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิเทศสุขกิจ ทัพชัย อาจารย์วิฤทธิ์ ภูวิสัย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาพลศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ข้าพเจ้า ขอขอบคุณญาติพี่น้อง หลานๆ รวมถึงเพื่อนทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอดจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ปรีชา สมศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรในการวิจัย	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
สมมติฐานในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของบทบาท.....	7
ความหมายของการรับรู้.....	9
บทบาทและหน้าที่ของครู.....	10
บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา.....	13
หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา.....	17
ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้.....	22
โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน.....	23
การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในห้องเรียน	23
การจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน.....	24
การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	31
การจัดนันทนาการ	33
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
งานวิจัยในต่างประเทศ	36
งานวิจัยในประเทศ.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 44
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 44
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 45
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 46
	วิธีจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 48
	การวิเคราะห์ข้อมูล 48
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 49
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 49
	ตอนที่ 2 บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549..... 50
	ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร..... 56
	ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามระดับการศึกษา..... 67
	ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 68
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 74
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 75
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 75
	สรุปผลการวิจัย..... 75
	อภิปรายผล..... 76
	ข้อเสนอแนะ..... 80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	86
ภาคผนวก ข แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2549.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	98

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
2 ความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (n= 300 คน).....	49
3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549.....	50
4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน	51
5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	52
6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน.....	53
7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดนันทนาการ.....	54
8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ.....	55
9 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์ การบริหาร.....	56
10 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์ การบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน.....	57
11 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์ การบริหาร ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน.....	59

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน.....	61
13	เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารด้านการจัดนันทนาการ.....	63
14	เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ.....	65
15	เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
16	เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	68
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม.....	69
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน.....	70
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน.....	71
20	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดนันทนาการ.....	72
21	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
---	----------------------------	---

บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ
ของ
ปรีชา สมศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
กันยายน 2550

ปรีชา สมศรี. (2550). *บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์ท์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ในด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 300 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 หลังจากตรวจสอบแล้วได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนมา 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ กำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

2. บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี กับมากกว่า 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ในด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ส่วนบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน

3. บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ในด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

ROLE OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS PERCEIVED BY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER EDUCATIONAL SERVICE AREA OF UDONTHANI IN
ACADEMIC 2006

AN ABSTRACT
BY
PREECHA SOMSRI

Present in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
September 2007

Preecha Somsri. (2007). *Role of Physical Education Teachers Perceived by School Administrators Under Educational Service Area of Udonthani in Academic 2006*. Master thesis, M.Ed. (Physical education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committees:
Assoc. Prof. Dr. Wasana Kuna-apisit, Assoc. Prof. Tawate Piriypoen.

The purpose of this research are to study and to compare physical education teachers' role according to the perception of school administrators under the jurisdiction of Udonthani Education Area, academic year 2006, in the aspects of physical education learning management in class, intramural sport management, intermural sport management, recreational activity management, and learning and teaching management for special needs children. The sample were 300 school administrators selected by stratified random sampling. The research instrument was a four-rating scales questionnaire with reliability at 0.96 level. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Scheffe's multiple comparison test with statistically significant difference at .05 level.

The research results were as follows:

1. Physical education teachers' role according to the perception of the school administrators as a whole was at high level in five aspects; intramural sport management, intermural sport management, recreational activity management, physical education learning management in class, and learning and teaching management for children with special needs.

2. According to the perception of the school administrators who had less than ten years work experience and those who had more than ten years work experience, physical education teachers' role was statistically significant different at .05 level in three aspects: physical education learning management in class, intermural sport management, and learning and teaching management for children with special needs. Besides, those who had more than ten years work experience. In terms of educational degree between the school administrators who received bachelor's degree and those who got higher degree, their perception on physical education teachers' role was not different.

3. Regarding the perception of the school administrators work in small-size, medium-size, and large-size schools, physical education teachers' role was statistically significant different at .05 level in four aspects: physical education learning management in class, intermural sport management, recreational activity management, and learning and teaching management for children with special needs.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ของสังคม และประเทศเพื่อความเจริญก้าวหน้า โดยการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างอันได้แก่ คน เงิน เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีต่างๆ และในการที่จะพัฒนาสิ่งต่างๆ นั้นทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญที่สุด ถ้าขาดมนุษย์เสียแล้วทรัพยากรอื่นๆ ที่มีอยู่ก็ไร้ประโยชน์ ด้วยเหตุนี้การจะพัฒนาสังคมหรือประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าขึ้นจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเพื่อพัฒนาคนหรือมนุษย์เสียก่อน จากนั้นคนจึงไปช่วยกันพัฒนาสิ่งอื่นๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (สิทธิชัย ชาติานิต. 2524 : 13) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ และประเทศชาติ เพราะการที่ประเทศชาติจะเจริญมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในประเทศนั้นเป็นสำคัญ ซึ่งหมายความว่าคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในกระบวนการการบริหาร เพราะถ้าหากขาดคน บรรดากิจการต่างๆ อาจดำเนินไปได้ไม่เท่าที่ควร เพราะฉะนั้น เครื่องมือที่ดีที่สุดในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ และมีความคุณลักษณะที่เหมาะสมตรงตามความต้องการคือ การศึกษา วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการศึกษาอื่นๆ คือ เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งจะแตกต่างจากวิชาอื่น ๆ ในเรื่องของวิธีการสื่อความที่นำมาใช้ ซึ่งพลศึกษาใช้กิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา วิชาพลศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์มากเพราะ พลศึกษาเกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยทั้งทางตรงและทางอ้อม และ อวย เกตุสิงห์ (2518 : 1) ยังได้กล่าวไว้ว่า พลศึกษาเป็นยาและอาหาร เป็นอาหารที่พิเศษที่ทุกคนต้องการ ถ้าขาดการออกกำลังกายก็เป็นเช่นเดียวกับคนขาดอาหาร ครูพลศึกษานับว่าเป็นหัวใจสำคัญของวิชาพลศึกษา โครงการและกิจกรรมทางพลศึกษาจะประสบความสำเร็จ และนักเรียนจะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของครูพลศึกษา ฉะนั้น ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาจึงต้องการครูพลศึกษาที่มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2527 : 38) นอกจากนี้ ทอมป์สัน (ผจงจิต อารยะวงศ์. 2536 : 3 ; อ้างอิงจาก Thompson. 1974 :1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่าพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาซึ่งอาศัยกิจกรรมที่ได้เลือกในการจัดเพื่อให้เกิดความเจริญเติบโต พัฒนาการ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อให้เป็นพลเมืองดีและดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้น วิชาพลศึกษา

จึงเป็นวิชาที่สำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นพลเมืองดีของสังคมแต่การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะบุคลากรซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548 : 208) ที่ได้กล่าวสรุปบทบาทสำคัญของครูพลศึกษาไว้ว่า

ครูพลศึกษาและนั่นนับว่าเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และกีฬาเป็นอันมาก คือ การที่ผู้เรียนจะได้มีการเรียนรู้หรือมีพัฒนาการตามหลักการและปรัชญา การพลศึกษาและการกีฬา และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนการสอนเหล่านั้นไปใช้ในชีวิตจริงได้ เพื่อจะเป็นพลเมืองที่มีสุขภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีสมบูรณ์ สามารถทำหน้าที่ให้แก่ตนเอง แก่สังคม และแก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก็จะต้องขึ้นอยู่กับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและกีฬาเหล่านี้เป็นสำคัญ ดังนั้น ถ้าหากว่าครูพลศึกษาและกีฬาทุกคนเหล่านี้ได้รับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง และพยายามทำตนและปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติให้พร้อม ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองได้เป็นอย่างดีและสมบูรณ์ พร้อมทั้งมีธรรมะเป็นอาภรณ์ประดับตัว เพื่อให้เป็นครูพลศึกษาและกีฬาที่มีความงามทั้งกาย วาจา และใจ เป็นที่รัก ที่นิยม เลื่อมใส เชื่อถือของผู้เรียนและผู้พบเห็นโดยทั่วไป ดังได้กล่าวมาแล้วก็เป็นที่ยืนยันได้ว่า การเรียนการสอนของครูพลศึกษาและกีฬาเหล่านั้นจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาและกีฬาตามที่ต้องการและที่ได้วางไว้อย่างแน่นอน นอกจากนั้น วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2541 : 148) ยังได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของครูผู้สอนมีความสำคัญมากจนอาจกล่าวได้ว่า “สัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครู” เพราะต้องทำหน้าที่แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (การวางแผนการใช้หลักสูตร) การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องตลอดจนการจัดปัจจัยและสภาพการต่าง ๆ ให้เหมาะสมเช่น จัดผู้สอน อุปกรณ์ สถานที่ ตารางสอน ความปลอดภัย ฯลฯ จึงกล่าวไม่ผิดที่ว่าโอกาสของการประสบความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ ส่วนบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยคือ ผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน ผู้ร่วมงาน บุคคลเหล่านี้มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรของครูเช่นกัน เช่น เมื่อมีการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ครูก็จำเป็นต้องได้รับความรู้และความคิดรวบยอดใหม่ๆ ตามไปด้วย แต่ถ้าผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ ไม่เข้าใจในเรื่องนี้ ครูก็จะไม่มีโอกาสไปประชุม อบรม สัมมนา ฯลฯ เพื่อพร้อมใช้หลักสูตรใหม่ นั่นหมายถึงอะไรๆ ก็คงดำเนินไปเหมือนเดิม ในโรงเรียนนั้นผู้บริหารจึงมีส่วนในเรื่องการให้การสนับสนุนด้านขวัญกำลังใจ งบประมาณ อำนาจการสั่งการ บริหาร ปัญหาบางอย่างจึงอาจเกิดจากความไม่เข้าใจของผู้บริหารก็เป็นได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี มีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบทบาทของครูพลศึกษาเพื่อให้การทำหน้าที่ในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาหรือนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนรู้และการมีสุขภาพที่ดีของผู้เรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบบทบาทของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีและทำให้ทราบความแตกต่างในการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียนและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของครูพลศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษา และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการศึกษา ค้นคว้าต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานีจำนวน 959 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 300 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งได้ดังนี้คือ
 - 1.1 ประสบการณ์การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
 - 1.2 ระดับการศึกษา
 - 1.3 ขนาดของโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บทบาทของครูพลศึกษา** หมายถึง กลุ่มของพฤติกรรมที่แสดงออกตามบรรทัดฐาน และตามความคาดหวังของสังคม ตามสภาพของบุคคลนั้น ๆ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1.1 **การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในห้องเรียน** หมายถึง การจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี โดยจัดวิชาพลศึกษาให้มีการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

1.2 **การจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน** หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดในโรงเรียนนั้น มีประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ นักเรียนจะสามารถนำประสบการณ์ในการแข่งขันไปใช้กับสภาพการณ์จริงได้

1.3 **การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน** หมายถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้นอีก ในขณะเดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ การมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความรักหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ

1.4 **การจัดन्हันทนาการ** หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ และลักษณะที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนหรือเพื่อชดเชยให้ผู้เรียนทั้งในด้านการออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียน

1.5 **การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ** หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้เด็กในกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนมากที่สุด ด้วยการจัดสถานที่ อุปกรณ์ กิจกรรม และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของเด็กเรียนนั้น ๆ

2. **การรับรู้** หมายถึง การที่มนุษย์นำข้อมูลที่ได้จากความรู้สึกลสัมผัส (Sensation) ซึ่งเป็นข้อมูลดิบ (Law Data) จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัส มาจำแนก คัดเลือก วิเคราะห์ด้วยกระบวนการทำงานของสมอง แล้วแปลสิ่งที่ได้ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

3. **ครูพลศึกษา** หมายถึง ครูที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี

4. **ผู้บริหารโรงเรียน** แบ่งออกเป็น

4.1 **ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง** หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการซึ่งกำหนดขนาดโรงเรียนไว้ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 120 คนลงมา

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 599 คน

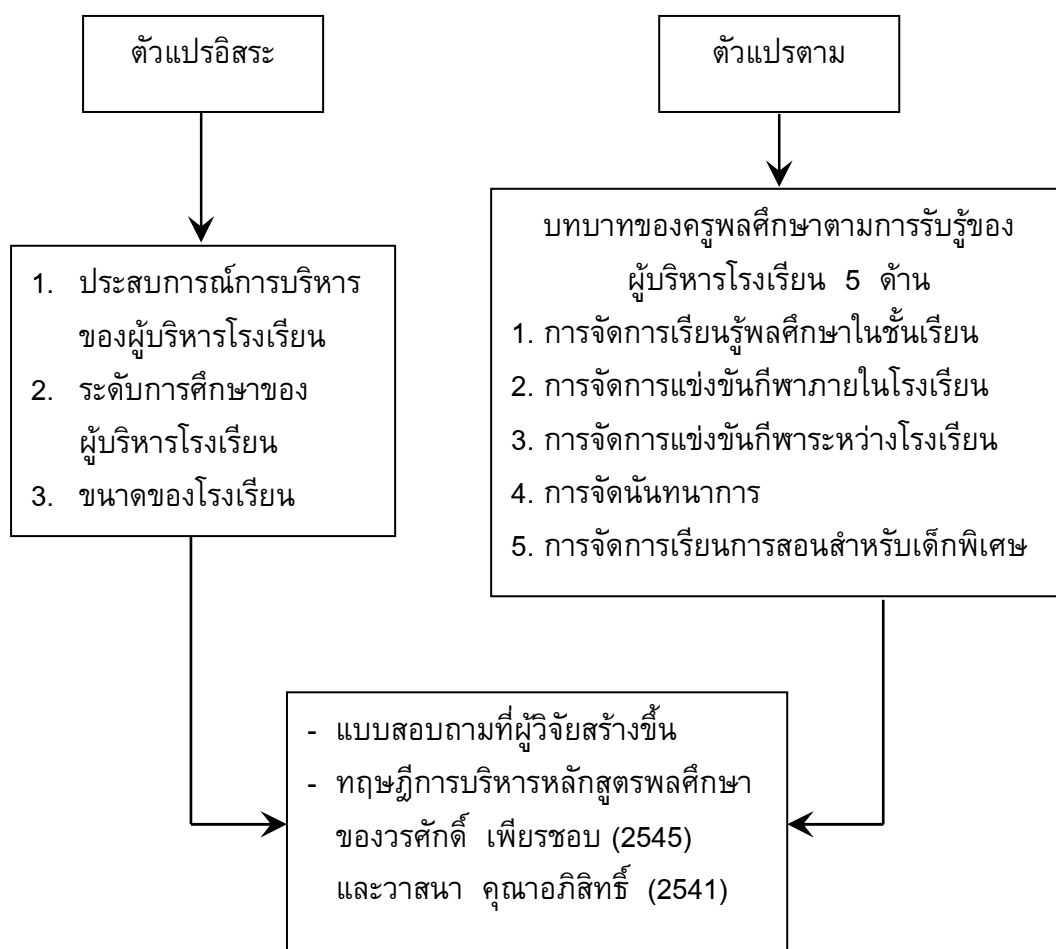
5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 600 คนขึ้นไป

6. เขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง การบริหารและจัดการศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ตามพระราชบัญญัติการศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณจำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่น บริหารงานโดยคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานทั่วไป

7. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง จำนวนปีของการปฏิบัติหน้าที่รับราชการ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

8. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพลศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพลศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพลศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี สามารถนำเสนอเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบทบาท
2. ความหมายของการรับรู้
3. บทบาทและหน้าที่ของครู
4. บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา
5. ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้
6. โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
 - 6.1 การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในห้องเรียน
 - 6.2 การจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน
 - 6.3 การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
 - 6.4 การจัดนันทนาการ
 - 6.5 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในประเทศ

ความหมายของบทบาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 453) ได้ให้ความหมายของคำว่า บทบาท หมายถึง ทำตามบท รำตามบท โดยปริยาย หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อ-แม่ บทบาทของครู และยังมีนักสังคมวิทยา นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า บทบาท ไว้ดังนี้

ภิญญู สาร (2519 : 283) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า หมายถึง ความมุ่งหวังที่บุคคลใดตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งควรกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และบทบาทหน้าที่มีควบคู่อยู่กับตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่เสมอ

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 34) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า เป็นการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อบทบาทก็ต้องเลี้ยงลูกเป็นครูบทบาทก็คืออบรมสั่งสอนนักเรียน เป็นคนไข้บทบาทก็คือปฏิบัติตามแพทย์สั่ง

กมลรัตน์ หล้าสูงรัง (2527 : 53) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ การปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคล ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมหรือบุคคลทั่วไป ถ้าตำแหน่งหรือสถานภาพเปลี่ยนไปบทบาทก็จะเปลี่ยนตามไปด้วย และถ้าบุคคลใดในสังคมมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมมากขึ้นเท่าใด บทบาทก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

เดวิด (David. 1962 : 40) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบว่า การที่บุคคลจะดำรงตำแหน่งใดต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบกำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งนั้นเสมอ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้จะต้องเป็นที่รู้และเข้าใจระหว่างบุคคลผู้ที่ดำรงตำแหน่ง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กรอส (Gross. 1965 : 60) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาท คือ การคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามตำแหน่งโดยตรวจสอบดูว่าบุคคลผู้ดำรงนั้นปฏิบัติอย่างไรภายใต้ขอบเขตแห่งฐานะตน

เลวินสัน (Levinson. 1971 : 11) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (Norms) ความคาดหวัง (Expectations) ข้อห้าม (Taboos) ความรับผิดชอบ (Responsibilities) ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ บทบาทตามความหมายนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปที่การบ่งชี้ถึงหน้าที่อันสมควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเองที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่จะกระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคมหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ นั้นเอง

กู๊ด (Good. 1973 : 502) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้เป็น 2 ความหมาย ความหมายหนึ่ง หมายถึง พฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกอยู่เป็นประจำภายในขอบเขตของกลุ่ม อีกความหมายหนึ่ง หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังตามตำแหน่งหน้าที่ หรือการแสดงออกแต่ละบุคคลตามความมุ่งหวังของสังคม

ลินตัน (ลูทริเลิศจอร์น; และคณะ. 2522, ศิริวรรณ เต็งสกุล. 2529; อ้างอิงจาก Linton n.d.) เป็นคนแรกที่ให้แนวความคิดเรื่องสถานภาพหรือฐานะ (Status) และบทบาท (Role) Linton เห็นว่า สถานภาพเป็นนามธรรม ซึ่งหมายถึงฐานะหรือตำแหน่ง จะเป็นเครื่องกำหนดบทบาทของฐานะนั้น ๆ ว่า บุคคลที่อยู่ในฐานะนั้น ๆ จะมีการกิจหน้าที่อย่างไรบ้าง ฉะนั้นเมื่อมีฐานะเกิดขึ้น สิ่งที่เกี่ยวข้องมากับฐานะก็คือ บทบาทของฐานะนั้น ๆ นั้นเอง

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2520) ให้ความหมายของบทบาทว่า บทบาทมีความใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใด อย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนด

สุรพงศ์ พุฒคำ (2522) ให้ความหมายของบทบาทว่า บทบาทและหน้าที่เป็นของคู่กัน ซึ่งกำหนดควบคู่กับตำแหน่งที่บุคคลนั้น ๆ จะได้รับ บทบาทเป็นเงื่อนไขที่บุคคลดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องทำ ต้องไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น

สุพัตรา สุภาพ (2526) ให้ความหมายของบทบาทว่า เป็นการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพหรือตำแหน่ง

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533) กล่าวว่า บทบาทคือการกระทำตามสถานภาพที่เป็นอยู่

กอฟแมน (Andrews; & Roy. 1986, Citing Goffman. n.d.) กล่าวว่า บทบาทคือพฤติกรรมที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามตำแหน่งของแต่ละบุคคลในสังคม

ฟรายด์แมน (Friedman.1981) กล่าวว่า บทบาทคือกลุ่มของพฤติกรรมที่แสดงออกตามบรรทัดฐาน และตามความคาดหวังของสังคม ตามสถานภาพของบุคคลนั้น ๆ

รอยและโรเบิร์ต (Roy ; & Roberts. 1981) กล่าวว่า บทบาทเป็นหน่วยของหน้าที่ทางสังคม เป็นพฤติกรรมที่คาดหวังว่า บุคคลควรจะกระทำเมื่อดำรงอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง บทบาทเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองและบุคคลอื่น

จู (Joo ; et al. 1985) กล่าวว่า บทบาทเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติตามความคาดหวังของสังคมตามตำแหน่งของตนในสังคม

ฮาร์ดี้ และคอนเวย์ (Hardy; & Conway. 1988) กล่าวว่า บทบาทหมายถึง ความคาดหวังที่ควรจะเป็นรูปพรรณ ลักษณะต่าง ๆ คุณค่า และพฤติกรรม ซึ่งสัมพันธ์กับตำแหน่งทางสังคม

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่แสดงออกมาสัมพันธ์กับพฤติกรรมดำรงชีวิต ซึ่งเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ เช่น มีหน้าที่เป็น พ่อแม่ ก็ต้องทำหน้าที่เป็นพ่อแม่ในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี หรือมีหน้าที่การทำงานไม่ว่าจะในตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่นั้นให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับอยู่นั้น

ความหมายของการรับรู้

การรับรู้ หมายถึง การที่มนุษย์นำข้อมูลที่ได้จากความรู้สึกสัมผัส (Sensation) ซึ่งเป็นข้อมูลดิบ (Law Data) จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัส มาจำแนก คัดเลือก วิเคราะห์ด้วยกระบวนการทำงานของสมอง แล้วแปลสิ่งที่ได้ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1971) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า การรับรู้หมายถึง การสัมผัสที่มีความหมาย การรับรู้เป็นกระบวนการหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย คนเราจะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน

ส่วนเพจ (1977) อธิบายว่า การรับรู้หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลจัด และทำให้มีความหมายในการรับประสบการณ์จากการสัมผัส เป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความหมายโดยกระบวนการรับรู้

ความหมายของครู

ทวีป อภิลิทธิ์ (2525 : 112-114) ได้พิจารณาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า ครู ตรงกับ Teachers มีความหมายดังนี้

ที (T) หมายถึง (Teach) คือ การสอน หรือการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์นั้น คือ ครู

อี (E) หมายถึง (Ethics) คือ ผู้ส่งเสริมความยุติธรรม และจริยธรรม

เอ (A) หมายถึง (Academic) คือ เป็นนักวิชาการ มีหลักวิชาความรู้

ซี (C) หมายถึง (Cultural Heritage) คือ เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

เอช (H) หมายถึง (Human Relation) คือ การมีมนุษยสัมพันธ์

อี (E) หมายถึง (Evaluation) คือ เป็นผู้วัด และประเมินผล

อาร์ (R) หมายถึง (Research) คือ ค้นคว้า วิจัย แล้วนำความรู้ใหม่ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

เอส (S) หมายถึง (Service) คือ เป็นผู้ให้บริการแก่สังคม

ประยุทธ์ ปยุตโต (2530 : 328) ให้ความหมายไว้ว่า ครู คือ ครู คือผู้นำเคารพในฐานะประพจน์สมควรแก่ฐานะให้ความรู้สีกอบอุ้มเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 31) ได้ให้ความหมายของครูว่า ครู มีความเป็นมาอันยาวนานทำให้ครูมีความหมาย 2 นัย คือ ตามรูปศัพท์ และตามเหตุผลหรืออรรถาธิบายซึ่งมีผู้ให้ความหมายของครูไว้ดังนี้

ปรีชา พิณทอง (2532 : 16-27) ให้ความหมายว่า ผู้สอนความรู้ในด้านศิลปวิทยาการต่างๆ เรียกว่า ครู

ฉะนั้น ครู คือ ผู้มีอาชีพให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อปรับปรุงแต่งให้ เด็ก และเยาวชนมีคุณภาพในการพัฒนาสังคม เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บทบาทหน้าที่ของครู

ครูเป็นบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคม และประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้เพราะสังคม และประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง และเป็นไปในรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพ และวิธีการที่บุคคลในประเทศมีคุณภาพ คือ ครู ดังนั้น ครู จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมปรุงแต่งให้มีคุณภาพ และคุณธรรมตามความต้องการของสังคมดังนั้นบทบาทของครูจะต้องเปลี่ยนไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

สุจริต เพียรชอบ (2514 : 108-117) ได้เขียนบทความเรื่อง “บทบาทของครูในสังคม” สรุปได้ว่า ครูควรจะต้องมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. บทบาทการให้การศึกษา โดยให้การศึกษาแก่นักเรียนซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงและให้การศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. บทบาทการอบรมศีลธรรมจรรยา โดยการอบรมบ่มนิสัยนักเรียน และประชาชนให้เป็นแบบฉบับที่ดีต่อสังคม ทั้งในด้านความประพฤติ และการวางตนในด้านต่าง ๆ

3. บทบาทการถ่ายทอดวัฒนธรรม ซึ่งอาจจะทำได้ใช้เวลาสอนในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน โดยครูจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รักษา ถ่ายทอดและฟื้นฟูวัฒนธรรม

4. บทบาทการร่วมกิจกรรมของชุมชน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนที่ตนเองเป็นสมาชิก

5. บทบาทการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน

6. บทบาทการสร้าง และรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งความสัมพันธ์นั้นจะก่อให้เกิดความช่วยเหลือ การให้บริการซึ่งกันและกัน

7. บทบาทการศึกษาวิจัย และวิเคราะห์สังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดและปรับปรุงหลักสูตรการสอน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการปรับตัวของครูให้เข้ากับสภาพสังคมนั้น ๆ

เมธ เมธสีมา (2518 : 18-20) ได้เขียนบทความเรื่อง บทบาทความรับผิดชอบของครู โดยกล่าวสรุปว่า ครูจะต้องมีความรับผิดชอบดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน ด้วยการให้ความร่วมมือ และรับผิดชอบร่วมกัน
2. ความรับผิดชอบต่อผู้บริหาร โดยช่วยผู้บริหารอยู่ตลอดเวลาด้วยหลักประชาธิปไตย
3. ความรับผิดชอบต่อนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และครูจะต้องใช้เทคนิคการสอนที่จะสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยในห้องเรียน และในโรงเรียนด้วย

4. ความรับผิดชอบต่อประชาชน โดยมีบทบาทเป็นผู้นำของชุมชนเป็นตัวแทน ทำการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ โรงเรียนไปสู่สังคม

5. ความรับผิดชอบต่ออาชีพการสอน ครูต้องมีความสนใจในการสอน และปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สุทิน เนียมพลับ (2522 : 82) ได้กล่าวถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของครูไว้ดังนี้

1. ครูเป็นผู้ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่นักเรียน ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง และเป็นผู้ประสานงานระหว่างครูใหญ่นักเรียน

2. ครูเป็นผู้นำ และแนะแนวทางการเรียนการสอนให้นักเรียนเพราะอยู่ใกล้ชิดและเห็นความสามารถเฉพาะบุคคล

3. ครูเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ช่วยปรับปรุงสภาพท้องถิ่น และเป็นผู้นำของชุมชนพร้อมทั้งแนะแนวทางให้แก่ประชาชน

4. ครูเป็นผู้ประสานงาน และประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งประสานนโยบายของรัฐบาลกับชุมชนให้เข้าใจดีต่อกัน

5. ครูเป็นผู้ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของสังคม และเอกลักษณ์ของไทย และเป็นผู้ถ่ายทอด วัฒนธรรมของธรรมชาติส่วนหนึ่ง เพราะเป็นแบบอย่าง และผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้รักษาระเบียบ ประเพณี และวัฒนธรรม

เลขา ปิยะจรรย์ (2522 : 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครูยุคใหม่ว่าต้องมีหน้าที่สอดคล้อง ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้องศึกษาหาความรู้ และถ่ายทอดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
2. นำปัญหาสังคมมาถ่ายทอดให้นักเรียนรู้จักเอาตัวรอด และไม่เป็นปัญหาต่อสังคม
3. ต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง และนักเรียนให้มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตให้ดีอยู่ตลอดเวลา
4. ต้องมีความเข้าใจ และสามารถปลูกฝังค่านิยมในเอกลักษณ์ของไทยได้
5. ต้องหมั่นฝึกฝนทักษะ และสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน
6. ต้องปลูกฝังการใช้ความคิด และวิจารณ์ญาณของตนเอง
7. ต้องฝึกการใช้ความคิด และวิจารณ์ญาณของตนเอง
8. จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 147) ได้กล่าวไว้ว่า ครูในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้มองโลกยุคใหม่ คือ ครูจะต้องมีความรู้ และประสบการณ์ที่กว้างขวาง และครูในอนาคต คือ ครูทุกคนในสังคม

สำราญ วังนุราช (2541 : 61) ได้กล่าวว่า ครูควรมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อ นักเรียนทุกคน มีความเข้าใจในความรู้สึกของนักเรียน ความใฝ่ฝันของนักเรียนและครูต้องเอาใจใส่ ต่อนักเรียนทุกคนโดยเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม และวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี

ภคินีลำดวน สิริชานันท์ (2543 : 14) ได้ให้ความหมายของบทบาทหน้าที่ครูไว้ว่า

1. ครูต้องมีความรู้ ความสามารถในการชี้แนะแนวทางแห่งอาชีพชุมชน และเป็นผู้มี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในสังคมที่ตนอาศัยอยู่
2. ครูต้องพร้อมสอนศิษย์ให้มีความรู้จริง สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ บุคลิกภาพ การปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ รู้จักตนเอง มีเอกลักษณ์ มีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ศิษย์
4. ครูต้องรู้จักส่งเสริมยกย่องความดีความสามารถของศิษย์ในบางโอกาส
5. ครูต้องเรียนรู้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคของเทคโนโลยีในการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนบทบาทในการสอนจากเดิมมาเป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นศูนย์กลาง

แวน (Van. 1979 : 301-302) ได้สรุปลักษณะของครูในอุดมคติว่าต้องประกอบด้วย ลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจดี
2. มีความสามารถในการรักษาระเบียบวินัย และมีความยุติธรรม
3. มีความสามารถในการจูงใจ มีความรัก และเอาใจใส่นักเรียน
4. มีขวัญและกำลังใจที่ดี

5. มีศรัทธา และกระตือรือร้นในวิชาชีพ
6. มีบุคลิกภาพดี และมีลักษณะของความเป็นมิตร

บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา

มานิต โกศลอินทรีย์ (2521 : 99 - 100) ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน
2. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน
3. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน
4. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อวิชาชีพ

สำออง พ่วงบุตร (2525 : 2) กล่าวว่า ครูพลศึกษาควรมีบทบาทดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ควรมีความรู้ในเรื่องวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรโดยละเอียด รวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรการวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษา การทำความเข้าใจกับแผนการสอนและสื่อการเรียนต่าง ๆ อย่างแตกฉาน

2. ความสามารถในการสอน ต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละรายวิชา และสามารถสอนให้ตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด ประการสำคัญต้องทำความเข้าใจถึงความต้องการมากน้อยของเนื้อหาวิชาที่จะสอนแล้วจึงเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม

3. บุคลิกลักษณะ ครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียนเพราะนักเรียนมีโอกาสนับถือมากกว่าผู้สอนวิชาอื่น ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างดี มีความมานะพยายามสุขุมรอบคอบ สุขภาพสมบูรณ์ สุขภาพอ่อนโยน ร่าเริงแจ่มใส พูดชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่ถูกต้อง

4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาที่ดีต้องเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือกับผู้เรียนในการประกอบกิจกรรมทางด้านพลศึกษาโดยไม่แสดงความรังเกียจ หรือหลีกเลี่ยง ต้องแสดงความสนใจต่อการที่นักเรียนจะขอความช่วยเหลือ

5. มีคุณธรรม และประพฤติดี เช่น รับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่เสเพล มีระเบียบ ตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อการกระทำของตน ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียในเรื่องการพนันหรือชู้สาว

6. ความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ยึดมั่นในระบบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวม

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษา

2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตรเช่น การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษและการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง

3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนจะมีครูพลศึกษาหลายคน ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกัน ประสานงานกันได้

4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพต่อนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูทุกคนควรปฏิบัติตามด้วยความเคร่งครัด

5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพและเข้าใจหลักสูตรสายวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียน

6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ เช่น เป็นสมาชิกสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพ ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการสอนใหม่ ๆ

7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน เช่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

รัชนี ขวัญบุญจัน (2536 : 42) ได้สรุปว่า ครูพลศึกษาที่มีสมรรถภาพดีนั้นจะต้องมีความสามารถในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านวิชาการ มีความรู้ด้านวิชาการทั่วไปและวิชาเฉพาะดี ใฝ่หาความรู้
2. ด้านทักษะ ได้รับการฝึกฝนทางพลศึกษาอย่างดี เล่นกีฬาได้หลายอย่าง
3. ด้านบุคลิกภาพ มีความกระตือรือร้น มีบุคลิกภาพดี มีอารมณ์มั่นคงเฉลียวฉลาด
4. ด้านจริยธรรม มีความประพฤติดี รักวิชาชีพ มีน้ำใจนักกีฬา
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

6. ด้านการสอน มีความสามารถในการสอน คือ มีเทคนิคการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน นำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการสอน รู้จักใช้แรงจูงใจในการสอนและสาธิตการสอนได้

7. ด้านการวัดผลและประเมินผล สามารถวัดผลได้ถูกต้อง

8. มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี

9. ด้านการปกครองแนะแนว และการเป็นผู้นำ มีความสามารถในการควบคุมนักเรียน เป็นผู้นำทำกิจกรรมต่าง ๆ และให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนได้สามารถตัดสินใจเฉพาะหน้าที่ได้ดี

10. ด้านการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬาเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและเป็นผู้ตัดสินกีฬาได้

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านกิจกรรมในการเสริมหลักสูตรงานเกี่ยวกับโรงเรียน วิชาชีพและชุมชน ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

วาสนา คุณาภภิสิทธิ์ (2536 : 118) กล่าวว่า ครูพลศึกษาต้องสอนให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น และรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สอนให้นักเรียนรักการทำงาน สนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของส่วนรวม ตามวิถีทางของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอนให้ผู้เรียนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ครูพลศึกษาต้องหมั่นอบรมนิสัยให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัย มีวัฒนธรรม มีศีลธรรม สอนให้รู้จักใช้สิทธิ์ และหน้าที่ภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย สำหรับตัวครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล และต้องสามารถอธิบาย สาธิต เทคนิค ทักษะ ประวัติการกีฬาประโยชน์ กติกาต่าง ๆ แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ต้องพิจารณาเจตคติของความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และจะต้องสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาด้วย

เปป และมีนส์ (Pape; & Means. 1963 : 79-93) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา ไว้ดังนี้ บทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงคุณค่าของวิชาพลศึกษาสองประการ คือ คุณค่าโดยตรง ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทรงตัวที่ดีในอริยาบทต่าง ๆ และมีความสุขสนุกสนานจากการประกอบกิจกรรมพลศึกษาคุณค่ามีมานานแล้วได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่น ๆ มีคุณลักษณะของนักกีฬา คือ กล้าหาญ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ยอมรับความจริง ให้อภัยและโอ้อ้อมอารี มีพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตย และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมบูรณ์

โคเวล และคณะ (Cowell; et al. 1967 : 59) ให้ความเห็นว่า ครูที่จะสอนพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยองค์ประกอบของคุณสมบัติในตัวครู คือ บุคลิกภาพของครู ความรู้และทักษะ ความสนใจในงาน และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ในโรงเรียน

ดอทเฮอร์ตี (Daugherty. 1973 : 66-76) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่ดี ต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่น่าสนใจ ครูที่ประสบความสำเร็จมักจะเป็นมิตร ชอบแสดงออกและมีความสัมพันธ์กับนักเรียนดีมีความคุ้นเคยกับทักษะและเทคนิคทุกอย่างที่จำเป็นต่อการสอนพลศึกษา อุทิศเวลาและตัวเอง กระตือรือร้น สนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจในวิชาชีพ ปรับปรุงสถานภาพของตนโดยการวิจัยศึกษาเข้าร่วมสมาชิกวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน รู้จักเลือกกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจมีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำเสียงในการพูดดี มีความสุภาพนอกจากนี้ควรมีลักษณะพิเศษ คือ รู้และปฏิบัติตามปรัชญาทางการพลศึกษา สามารถตอบคำถามทางพลศึกษาและสามารถสาธิตการสอนพลศึกษาได้ มีลักษณะภายนอกเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้พบเห็น มีความคุ้นเคยกับระบบโรงเรียน

บุชเชอร์ (Bucher. 2000) ได้เสนอแนะไว้ว่า หน้าที่ของครูอาจารย์พลศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานให้แก่นักเรียน โดยศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักเรียน รวมถึงความถนัดและความสนใจของนักเรียน แล้วจัดขบวนการการสอนวิชาพลศึกษา เพื่อแก้ไขและส่งเสริมการพัฒนาการทุกด้านตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ พัฒนาการด้านทักษะ ความรู้ด้านวิชาการ เจตคติ และอารมณ์จนเต็มขีดจำกัดความสามารถของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

2. ปฏิบัติงานให้แก่ภาควิชาพลศึกษา โดยร่วมมือกันวางโปรแกรมศึกษาในโรงเรียนแล้วรับผิดชอบหน้าที่ของตนในโปรแกรมนั้น ร่วมมือกันกำหนด วิธีการวัดประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา แล้วช่วยกันคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมมือกันบำรุงรักษาอุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ประการสำคัญที่สุด คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูอาจารย์พลศึกษาคนอื่น ๆ ในภาควิชาพลศึกษา

3. ปฏิบัติงานให้แก่สถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดโปรแกรมการเรียนของนักเรียนนักศึกษาและยอมรับหลักสูตรการเรียนทุกวิชา สนองนโยบายของสถานศึกษาประการสำคัญ คือ ช่วยเหลืองานเท่าที่จะทำได้ เช่น กิจกรรมนักเรียน การแนะนำงานพิเศษเฉพาะกิจต่าง ๆ เป็นต้น

4. ปฏิบัติงานให้แก่ชุมชน โดยพยายามจัดโปรแกรมกิจกรรมพลศึกษาบริการสมาชิกส่วนใหญ่ของชุมชน เพื่อให้คุณค่ากิจกรรมพลศึกษาที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างยิ่ง ได้ บังเกิดผลต่อสมาชิกในชุมชน ซึ่งเงินทุนอาจหาได้จากสมาชิกของชุมชนด้วยการอาศัยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5. ปฏิบัติงานให้แก่วิชาชีพ โดยพยายามรวมตัวกันในหมู่ครูอาจารย์พลศึกษาด้วยกันในรูปของสมาคม แล้วมีการพบปะปรึกษาหารือวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันอยู่เสมอ เพื่อการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ตามอุดมคติของวิชาชีพให้ประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ

แบลีย์ และฟิลด์ (Bailey; & field. 1976 : 100-101) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหน้าที่ของครูอาจารย์พลศึกษาไว้ว่า ครูพลศึกษามีหน้าที่สอนวิชาพลตามหลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งทั้งหลักการ ทฤษฎีและกิจกรรมพลศึกษาหลายชนิด และครูพลศึกษามีหน้าที่ต้องจัดกิจกรรมอีกหลายประเภท ได้แก่ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การโค้ชกีฬา การสอนวิชาสุขศึกษา การประสานงานกับโปรแกรมสุขภาพโดยส่วนรวมของโรงเรียน การอยู่ค่ายพักแรมการศึกษากลางแจ้ง นอกจากนี้ครูอาจารย์พลศึกษาจะต้องแบ่งเวลาสำหรับการวิจัยทางพลศึกษาด้วย

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา

เพื่อเป็นแนวทางจะขอลำถึงหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญของครูพลศึกษา วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษาที่จะต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร หรือที่โรงเรียนได้วางไว้ หน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอน อาจจะมีดังต่อไปนี้ คือ

- 1.1 ศึกษาและเข้าใจในหลักสูตรที่จะสอน
- 1.2 ศึกษาและเข้าใจในตัวนักเรียนที่จะสอน
- 1.3 วางวัตถุประสงค์ที่จะสอนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
- 1.4 วางโครงการสอนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
- 1.5 จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การสอน
- 1.6 ศึกษาวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้การสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- 1.7 ทดสอบ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน และให้คะแนนนักเรียน
- 1.8 เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการเรียนการสอน
- 1.9 ตรวจและให้คำแนะนำทางด้านสุขภาพแก่นักเรียน
- 1.10 จัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือนักเรียนที่มีสภาพของร่างกายที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ตามปกติ
- 1.11 ทำระเบียบเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนาของนักเรียน
- 1.12 ตรวจรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ตลอดเวลา
- 1.13 ทำบัญชีอุปกรณ์วางระเบียบการยืมและการส่งคืนอุปกรณ์
- 1.14 จัดหาระเบียบข้อบังคับและนโยบายของสายวิชาโดยเคร่งครัด
- 1.15 ทำตัวเป็นแบบอย่างและประชาสัมพันธ์รายวิชา

2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร ครูพลศึกษานอกจากจะมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการสอนนักเรียนตามตารางสอนแล้ว จะต้องมีความรับผิดชอบในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ และการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง เพื่อเสริมหลักสูตรการเรียนอีกด้วย หน้าที่สำคัญของครูพลศึกษาเกี่ยวกับด้านนี้มีดังนี้

2.1 วางวัตถุประสงค์และโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน ประจำภาคเรียนและประจำปี ตลอดจนการจัดโครงการพลศึกษาพิเศษเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง

2.2 จัดทำงบประมาณการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน โครงการพลศึกษาพิเศษและการพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง

2.3 วางกฎและระเบียบการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียนการพลศึกษาพิเศษและในเวลาว่าง

2.4 ทำคู่มือการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนการพลศึกษาพิเศษและในเวลาว่าง

2.5 จัดแบ่งกลุ่มในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

2.6 คัดเลือกตัวนักกีฬาเพื่อแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

2.7 ทำกำหนดการและตารางการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.8 ทำกำหนดการ การใช้สถานที่ อุปกรณ์เพื่อฝึกซ้อม และแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน การพลศึกษาพิเศษและการพลศึกษาในเวลาว่างเพื่อนันทนาการ

2.9 เตรียมสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.10 จัดหาและจัดเลือกผู้ตัดสินสำหรับการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียน

2.11 จัดหาของที่ระลึกหรือรางวัล

2.12 ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์

2.13 ทำหน้าที่ประสานกับครูพลศึกษาในโรงเรียนเดียวกันหรือครูคนอื่น ๆ

2.14 ทำระเบียบต่าง ๆ และสถิติต่าง ๆ

3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนหนึ่ง ๆ จะมีครูพลศึกษาหลายคน ฉะนั้น ถ้าจะให้การทำงานได้ผลดี ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกันและรับผิดชอบร่วมกัน ในระหว่างพวกเดียวกันเป็นอย่างดีด้วย โดยเฉพาะงานทางด้านพลศึกษาซึ่งส่วนมากมักจะเป็นงานที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือร่วมมือจากหลาย ๆ คน ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านการสอน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน หรือการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนก็ตาม การทำงานร่วมกันนั้นนอกจากจะช่วยให้งานที่กำลังทำสำเร็จจุล่งไปด้วยดีแล้ว ยังจะช่วยสร้างบรรยากาศของความเป็นกลุ่มก้อน และสามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในงานที่กำลังทำอยู่ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพต่อนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจะให้ผลดีนั้น จะต้องวางนโยบายและระเบียบข้อบังคับที่แน่นอนและชัดเจน เช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตรการให้ที่บ้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมหลักสูตรต่าง ๆ หรืออื่น ๆ ซึ่งครูทุกคนในโรงเรียนนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับนโยบายหรือระเบียบข้อบังคับเหล่านี้ ในการบริหารโรงเรียนที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของความเป็นกันเองในระบอบประชาธิปไตยนั้นครูทุกคนจะเป็นผู้ที่ช่วยกันกำหนดนโยบายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ โดยอาศัยเสียงส่วนมากในที่ประชุมเป็นเกณฑ์ และเมื่อกฎหรือระเบียบได้ถูกวางเรียบร้อยแล้ว ครูทุกคนก็ควรปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดโดยเฉพาะครูพลศึกษาก็ควร

จะได้ร่วมรับผิดชอบในหน้าที่อื่น ๆ กับครูคนอื่น กับครูคนอื่น ๆ ในโรงเรียน เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แม้ว่าหน้าที่และความรับผิดชอบเหล่านั้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของโรงเรียนโดยตรงก็ตาม เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน การดูแลความเรียบร้อยในเวลารับประทานอาหารกลางวัน การจัดหน่วยรักษาความปลอดภัยของนักเรียนหรือการร่วมเป็นกรรมการในกิจกรรมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมหรือการเป็นกรรมการต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ครูพลศึกษาควรแบ่งเวลาเพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ให้มากที่สุด

5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพและเข้าใจในหลักสูตรสายวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนครูพลศึกษาควรจะมีความเคารพและเข้าใจในหลักสูตรและการสอน ตลอดจนมีความชื่นชมยินดีในความสำเร็จของการสอนของครูในสายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในโรงเรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจ เช่นเดียวกับในสายวิชาของตนเอง และควรจะได้มีส่วนร่วมหรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนครูสายวิชาต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย การกระทำเช่นนี้จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ ครูพลศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบต่อวิชาชีพ ดังต่อไปนี้ คือ

6.1 ครูพลศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบด้วยการเป็นสมาชิกสมาคมหรือองค์การวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพ เป็นสถาบันที่ผู้มีอาชีพและความสนใจเหมือนกันมารวมกันเป็นกลุ่มก้อน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงและสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่วิชาชีพนั้น เนื่องจากครูพลศึกษาก็ถือว่าเป็นนักการศึกษาคนหนึ่งฉะนั้น ครูพลศึกษาควรจะเป็นสมาชิกของสมาคมการศึกษาและการพลศึกษาด้วย

6.2 ครูพลศึกษาควรจะช่วยสร้างความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพต้องทำการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการใหม่ ๆ เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ มีการวางโครงการทำงานทางด้านวิธีการต่าง ๆ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเขียนตำราในวิชาการแขนงนี้ การกระทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการยกระดับความรู้

7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน โรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและชุมชนนี้เองที่จะเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมพลศึกษา ฉะนั้น หน้าที่ที่สำคัญของครูพลศึกษาประการหนึ่งก็คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียนขึ้น ซึ่งอาจจะกระทำได้นี้ คือ

7.1 จัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาที่ดีขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมได้รับประโยชน์หรือมีการพัฒนาทุก ๆ ด้านอย่างทั่วถึงกัน การที่ทุกคนได้รับประโยชน์และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการพลศึกษาของโรงเรียนนี้ ก็เท่ากับเป็นผลพลอยได้ในการประชาสัมพันธ์ ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนได้มีความเข้าใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียน รวมทั้งการพลศึกษาด้วย

7.2 ครูพลศึกษาควรมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นในตอนเย็นหรือตอนค่ำเช่น กิจกรรมของสมาคมผู้ปกครองและครู กิจกรรมนิทรรศการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539 : 216-218) ได้ประมวลหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. การสอน ครูพลศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลาย ๆ วิชา ต้องสามารถอธิบาย-สาธิตเทคนิค ทักษะ ประวัติ ประโยชน์ กติกา แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ ต้องจัดบริหารชั้นเรียนสำหรับการสอนการเล่น การประเมินผล และการแนะแนว ต้องพัฒนาทัศนคติของความมีน้ำใจนักกีฬาการจัดการสภาพแวดล้อมทางสุขภาพและการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอื่น ๆ ของวิชาพลศึกษาอีกด้วย

2. การแข่งขันกีฬากายใน ครูพลศึกษาต้องจัดการแข่งขันกีฬากายใน โดยทำการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการแข่งขันโดยไม่ให้ซ้ำซ้อนและนักเรียนได้แข่งขันเท่า ๆ กัน ต้องเตรียมการจัดซื้อ จัดลำดับ บำรุงรักษาและแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการแข่งขัน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแข่งขัน จัดดูแลเรื่องความปลอดภัย จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จัดระบบการให้คะแนนขจัดความขัดแย้งและอาจจะต้องจัดทำคู่มือการแข่งขันกีฬากายในไว้ด้วย นอกจากนั้นอาจต้องทำหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬากายนอกพร้อมกับโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

3. การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ครูพลศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาด้วยซึ่งก็หมายถึงว่าต้องเป็นผู้ที่มีทักษะกีฬาสูงและมีความสามารถในการจูงใจสูงด้วย เหตุผลก็เพราะการสอนในชั้นเรียนจะสอนนักเรียนหลาย ๆ ระดับความสามารถปะปนกันไปตั้งแต่อ่อนจนเก่งแต่การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาจะต้องสอนนักเรียนที่มีทักษะดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกและต้องสอนได้อย่างรวดเร็ว ในหน้าที่นี้ครูพลศึกษาจะต้องโดนกระหนาบจากหลายฝ่าย เช่น นักเรียน คนดู นักข่าว หรือแม้แต่ความต้องการของตนเองที่จะพยายามไม่ให้เกิดการแพ้ ผู้ฝึกสอนจึงต้องมีศีลธรรม หลักการและการเสียสละตนเองอย่างสูงที่จะต่อต้านสิ่งเหล่านั้น และที่สำคัญที่สุดคือจะต้องไม่บ่ขายเบนออกจากจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาอย่างเด็ดขาด ครูที่เป็นผู้ฝึกสอนต้องมีการวางแผน จัดการปฏิบัติการ ศึกษาและกำหนดแผนการเล่น ศึกษาภาพยนตร์ จัดโปรแกรมการซ้อม ร่วมมือกับนักข่าว เลือก จัดซื้อและรักษาวัสดุอุปกรณ์กล่าวปราศรัยในงานเลี้ยงนักกีฬา เป็นที่ปรึกษา ประเมินผลการตัดสินใจ นอกจากนั้นยังต้องวางแผนเดินทางเพื่อการแข่งขันของทีม การซื้อตั๋วเดินทาง ผู้จับเวลา ผู้ให้คะแนนผู้ตรวจสอบและรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของนักกีฬาและผู้ดู ผู้ฝึกสอนจะต้องมีคุณสมบัติหลายประการ อีกประการหนึ่งที่ต้องมีก็คือความเข้มงวดและความเข้าใจผู้เล่นในฐานะพ่อที่ต้องการทำให้ครอบครัวประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา มีความซื่อสัตย์ มีความเชื่อถือในตัวผู้เล่น ไม่แสดงความรักผู้เล่นคนหนึ่งคนใดเป็นพิเศษและอย่าให้สิทธิพิเศษแก่ใครด้วย

4. การอยู่ค่ายพักแรมและกิจกรรมกลางแจ้ง ครูพลศึกษามีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของค่ายหรือควบคุมดูแลการอยู่ค่ายพักแรมและการว่ายน้ำ สอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การใช้

ทักษะกีฬา ที่สำคัญที่สุดคือการสอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในบรรยากาศประชาธิปไตย รักสงบ รักธรรมชาติ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การเต้นรำ เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมเสมอมา โดยเฉพาะผู้หญิงและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบัน เพราะเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกและอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่ทำให้คลายความเครียดได้มาก ครูพลศึกษาจึงต้องสอนได้ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน การเต้นรำพื้นเมือง การร้องเพลงประกอบ การเล่นเกม ลีลาศ และอื่น ๆ

6. ลีลาศศึกษา (Movement Education) ลีลาศศึกษาเป็น Learning to Move and Moving to Learn จึงเป็นการเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการสำรวจค้นหาสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เน้นการเรียนรู้โดยตัวนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้วิธีการดังกล่าวจะใช้การเคลื่อนไหวเท่านั้น ครูพลศึกษาต้องเข้าใจในการใช้เครื่องมือและเข้าใจในหลักการเคลื่อนไหวของมนุษย์ให้สัมพันธ์กับเวลา แรง รูปร่าง และการแสดงออก จุดมุ่งหมายของวิชานี้ก็เพื่อให้นักเรียนรู้จักระมัดระวัญตนเองในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งครูจะสังเกตได้จากการให้นักเรียนแสดงให้ดูในลักษณะของความเร็ว-ช้า ความหนัก-เบา ความเป็นอิสระ ฯลฯ

7. การพลศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีลักษณะผิดปกติและช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ครูพลศึกษาจึงต้องมีความรู้ในกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย จิตวิทยา วิธีสอน และศัพท์ทางการแพทย์ มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือนักเรียนและรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของแพทย์เสียก่อน ไม่ใช่ทำการบำบัดด้วยตนเอง

8. งานวิจัย การทำงานวิจัยมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและความก้าวหน้าในการทำงานแม้ครูจะไม่ทำด้วยตนเองก็ควรสนใจงานวิจัยของคนอื่นซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ ครูควรรู้จักตีความผลที่ได้จากการวิจัยและนำมาใช้ประโยชน์ให้ได้

9. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ในสังคมไทยการปลูกฝังให้ประชาชนพลเมืองมีคุณธรรม (หรือความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ) และจริยธรรม (หรือลักษณะการแสดงออกของร่างกาย) เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสุขของคนในสังคมเดียวกันเมื่อสมาชิกแต่ละคนของสังคมมีจริยธรรมสูงก็แสดงว่าสังคมนั้นมีคุณธรรมสูงไปด้วยซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าต่อไป ครูทุกคนจึงควรรับเอาบทบาทของการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียนไว้อย่างเต็มภาคภูมิ พร้อมทั้งปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีอีกด้วยการปลูกฝังเรื่องดังกล่าวสามารถกระทำได้ในขณะสอนวิชาพลศึกษาในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะหัวข้อจริยธรรมที่คณะกรรมการจัดจริยศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้ระบุไว้นั้นมี 10 ประการดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
3. ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ

4. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
5. การรู้จักคิดริเริ่ม วิจัย และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
6. ความกระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
7. ความมีพละนาถัยสมบรูณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
8. การรู้จักพึ่งตนเองและมีความมื่อคตมคติ
9. ความรู้สีกภาคภูมิและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ
10. การรู้จักเสียสละ มีเมตตาอารี กตัญญูทเวทีกกล้าหาญและสามัคคีกัน

ตามความเป็นจริงแล้วในการสอนพลศึกษาก็มีจุดมุ่งหมายที่เป็นผลพลอยได้ตามมาจากการพัฒนาด้านร่างกายอยู่แล้ว นั่นคือพัฒนาการด้านสังคมวิสัย (Social Development) ซึ่งหมายถึงการให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพต่าง ๆ เช่น ความมีคุณธรรม ความเป็นพลเมืองดี มีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เคารพกฎกติกา กล้าแสดงออก ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ถ้านักเรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่มีจริยธรรมอันดีอย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

10. บทบาทต่าง ๆ ในสังคม ครูพลศึกษาอาจมีบทบาทสำคัญในสถานที่อื่น ๆ เช่น ในสถานกักกัน วัด โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม องค์กรต่าง ๆ ชมรมกีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี เทศบาล โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา แต่วิธีการปฏิบัติอาจต่างจากที่ใช้ในโรงเรียนต่อไป

ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้

เพื่อความเข้าใจในทฤษฎีหลักสูตรมากขึ้น ควรเข้าใจถึงองค์ประกอบอย่างอื่นมีความสำคัญต่อการสร้างหลักสูตร ผู้วางแผนหลักสูตรต้องประวิเคราะห์องค์ประกอบในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติอีกหลายอย่าง และต้องทำอย่างระมัดระวังรอบคอบ เพราะองค์ประกอบเหล่านี้มีผลกระทบต่อหลักสูตรในทางบวกหรือในทางลบได้ทั้งสิ้น สถานการณ์เฉพาะอย่าง คน โปรแกรม และสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งเหล่านี้ใช้ช่วยประกอบการพิจารณาได้ว่าองค์ประกอบนั้น ๆ ดีหรือไม่

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการนำทฤษฎีหลักสูตรพลศึกษาไปปฏิบัติ คือ

1. ปรัชญาส่วนบุคคล (Personal Philosophy)
2. เจ้าหน้าที่พลศึกษาหรือครูพลศึกษา (Physical Education stall Member)
3. การบริหารโรงเรียน (The School Administration)
4. ชุมชน : ประชาชนและลักษณะภูมิอากาศ (The Communit People and Climate)
5. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (Equipment and Facilities)
6. กฎ ระเบียบและข้อบังคับ (Laws and Requirement)
7. แผนงานของโรงเรียน (School Schedule)
8. งบประมาณและเงินทุน (Budget and Funding)

9. กีฬา การแข่งขันกีฬาในโรงเรียน และชมรมกีฬา (Athletics, Intramurals and Sport Clubs)
10. พลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา (Elementary School Physical Education)

สรุป

ทฤษฎีหลักสูตร คือ ชุดของแนวความคิดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เป็นการเสนอแนะพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ลำดับกิจกรรมและการประเมินผล โดยทั่วไปหลักสูตรจะจัดขึ้นตามทฤษฎีหลัก ซึ่งเรียกว่าเป็นศูนย์กลางของการจัดหลักสูตร ศูนย์การของการจัดหลักสูตรอย่างธรรมชาติสามัญที่สุดสำหรับพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คือ เรื่องของรูปแบบการเคลื่อนไหวหรือทฤษฎีที่ใช้กิจกรรมเป็นศูนย์กลาง แผนการสอนหรือหน่วยการสอนเน้นที่กีฬาประเภททีม กีฬาในชีวิตประจำวัน กิจกรรมทางน้ำ การเดินร่ำ กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย เกม นันทนาการและกิจกรรมกลางแจ้ง

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในห้องเรียน

การจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี วิชาพลศึกษาถือเป็นวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วิชาพลศึกษาจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมและมัธยมศึกษา ความมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาพอจะสรุปได้ที่สำคัญจะมีอยู่ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ สามารถสนองความต้องการการเคลื่อนไหวของร่างกาย ช่วยให้ร่างกายมีการเจริญเติบโตตามอัตราที่ควรจะเป็น
2. เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในการทำงานประสานกันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ หรือที่เรียกว่า เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เล่นในเวลาว่างหรือเมื่อหลังจากออกโรงเรียนไปแล้ว
3. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นในการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาด้วยความปลอดภัยเพื่อสุขภาพของตนเอง
4. เพื่อให้นักเรียนได้มีคุณธรรม มีน้ำใจนักกีฬา
5. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรัก มีความสนใจในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อมิตรภาพ และเพื่อความสนุกสนาน

หลักของการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

1. การจัดการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะต้องมีความมุ่งหมายที่ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้และบรรลุผลได้ทั้ง 5 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ คุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านทัศนคติความรักและความชอบในการกีฬา
2. ในการจัดการสอนวิชาพลศึกษาทุกครั้ง ครูควรจะต้องให้มีกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาหลาย ๆ อย่าง เพื่อที่จะช่วยให้สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ในทุก ๆ ด้านด้วย
3. ควรคำนึงถึงหลักการทางสรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬา ควบคู่กันไปด้วย
4. ควรยึดหลักของคุณค่าทางนันทนาการในแต่ละกิจกรรมด้วย
5. ควรจะจัดการสอนที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นพื้นฐานหลาย ๆ อย่าง ต่าง ๆ กัน
6. การจัดการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ควรจะมีความต่อเนื่องและมีระดับสูงต่อจากระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่ตนเองมีความถนัดและความสนใจ
7. ควรจะมีการวางแผนที่แน่นอนและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น ดินฟ้าอากาศ สถานที่ อุปกรณ์
8. การสอนจะมีความสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครูพลศึกษาเป็นสำคัญ นอกจากจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีปรัชญาที่ถูกต้อง จะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมคติ มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง
9. เพื่อเป็นการส่งเสริมนักเรียนได้มีความพร้อมและมีพัฒนาการเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตยอีกในโอกาสข้างหน้าต่อไป ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูพิจารณาเห็นสมควรด้วย
10. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษานับว่ามีความสำคัญมากในการที่นักเรียนจะนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวัน

การจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน

การจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียนสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง คือ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดในโรงเรียนนั้นมีประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญต่อนักเรียนมาก ถ้าได้ควบคุมดูแลให้ถูกต้อง นักเรียนจะสามารถนำประสบการณ์ในการแข่งขันไปใช้กับสภาพการณ์จริงได้ เช่น การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย มีความเคารพต่อกฎกติกา ระเบียบข้อบังคับการเล่นกีฬา มีความเคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน

ความหมายของการแข่งขันกีฬาภายใน

คำว่า “intramural” โดยทั่วไปมีความหมายว่า “ภายในรั้ว” ได้มีการประยุกต์ใช้คำนี้กับการจัดการแข่งขันกีฬา การพบปะ หรืองานโอกาสพิเศษ ซึ่งจำกัดผู้เข้าร่วมและหมู่คณะในชุมชนเดียวกัน อย่างเช่น ในโรงเรียนแห่งอื่น หรือสถาบันแห่งหนึ่ง ทุกวันนี้การจัดการแข่งขันกีฬาภายในเปิดกว้างขึ้นโดยธรรมชาติ ทั้งในด้านกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ

การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนควรมุ่งเน้นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง อย่างเช่น การเดินทางไกล การเดินร่ำ เกมต่างๆ และการฝึกความสามารถทางกาย เป็นต้น นอกจากนี้อาจจะมีกิจกรรมยามว่างอื่นๆ อีก เช่น การถ่ายภาพ การเล่นดวงตราไปรษณีย์ บอร์ดเกม ดนตรี และศิลปะ เป็นต้น

สิ่งที่ทำให้เกิดการแข่งขันกีฬาภายในส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของความเป็นผู้นำภายในโรงเรียนนั้นๆ

นอกจากการจำกัดผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะภายในโรงเรียนแล้ว ยังมีองค์ประกอบ 3 อย่างที่แยกความแตกต่างในการแข่งขันกีฬาภายใน

1. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในเน้นที่ความสมัครใจ อย่างเช่น นักเรียนคนหนึ่งสามารถเลือกทำกิจกรรมใดก็ได้
2. นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอภาค โดยไม่คำนึงถึงความสามารถทางกาย
3. นักเรียนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหารจัดการการแข่งขัน และการเข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าวก็อยู่ภายใต้การดูแลและการให้คำแนะนำของผู้อำนวยการการแข่งขัน และต้องมีความเหมาะสมต่ออายุของนักเรียนด้วย อย่างไรก็ตาม แม้แต่ระดับประถมศึกษา นักเรียนก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา และการดำเนินงานการแข่งขันได้ด้วย

จุดประสงค์และเป้าหมายของการแข่งขันกีฬาภายใน

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมนันทนาการโดยไม่ต้องคำนึงถึงทักษะหรือความสามารถทางการกีฬาเป็นหลัก
2. เพื่อจัดให้มีกิจกรรมที่มีความปลอดภัยและอยู่ภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพ
3. เพื่ออบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีสปิริตในการแข่งขัน ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และการทำงานเป็นหมู่คณะ
4. เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดความรักความสามัคคีในสถาบันโรงเรียนของตนเอง
5. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
6. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมในยามว่าง ซึ่งจะส่งผลไปถึงการใช้ชีวิตของนักเรียนอย่างกระฉับกระเฉง และส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนด้วย

7. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาทักษะที่มีอยู่ รวมถึงทัศนคติ และความรู้ที่จำเป็นในการเรียนวิชาพลศึกษา

ความมุ่งหมายของการจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน

การจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน มีความมุ่งหมายที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้เรียนมาใช้เพื่อความสนุกสนานและเพื่อออกกำลังกายตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน
2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ได้มีความรู้ ประสบการณ์ของการแข่งขันโดยตรงด้วยตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทดสอบความสามารถของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมโรงเรียนที่อยู่ในวัยและระดับเดียวกัน
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ประจำตัว เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย การมีระเบียบวินัยในตนเอง การเคารพต่อกฎและระเบียบข้อบังคับ
5. เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการแข่งขันกีฬาและได้นำการกีฬาไปใช้ในเวลาว่างเพื่ออุดมคติของการกีฬาย่างแท้จริง
6. เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเล่นกีฬา และแข่งขันกีฬาภายในขอบข่ายและตามอุดมคติของการกีฬามากยิ่งขึ้น

การบริหารและการจัดการการแข่งขันกีฬาภายใน

1. ควรมีการพิจารณานำการแข่งขันกีฬาภายในไปจัดไว้ในหลักสูตร ควรมีการจัดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด
2. การแข่งขันกีฬาภายในควรเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าขึ้นของนักเรียนในการเรียนวิชาพลศึกษา และในวิชาพลศึกษาควรมีการสอนเกี่ยวกับกิจกรรมและทักษะที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาภายใน แต่การจัดการแข่งขันกีฬาภายในไม่ใช่จัดขึ้นมาเพื่อแทนที่การเรียนวิชาพลศึกษา
3. การแข่งขันกีฬาภายในควรจัดขึ้นมาเพื่อให้เกิดภาวะความเป็นผู้นำ มีเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และความปลอดภัย
4. ควรมีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษาในการวางแผนและดูแลการแข่งขัน ควรมีการให้คำตอบแทนแก่ผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมกับภาระงาน
5. ควรมีการแต่งตั้งประธานนักเรียน คณะกรรมการนักเรียนเข้ามาช่วยการจัดการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนานโยบายในการเข้าร่วมการแข่งขัน ข้อบังคับ การคัดเลือกกิจกรรม และแบบแผนการปฏิบัติ

ภาวะความเป็นผู้นำในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

คุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ที่จะได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนคือจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกมาอย่างมืออาชีพในด้านการพลศึกษา ความสามารถของภาวะความเป็นผู้นำควรจะประกอบไปด้วย

1. เข้าใจการเจริญเติบโต จิตวิทยาสังคม และการพัฒนาการเคลื่อนไหวของนักเรียน
2. มีความรู้ด้านความสามารถทางกาย กิจกรรมกีฬาหลายๆประเภท รวมทั้งกฎเทคนิค การปฏิบัติในการแข่งขันกีฬา
3. มีความรู้ในด้านความปลอดภัยในการแข่งขันกีฬาและการปฐมพยาบาลที่จำเป็น
4. มีความรู้ในการวางแผนการจัดการแข่งขันและกระบวนการขั้นตอนในการจัดการแข่งขันแบบลี้ค
5. รักความสนุกสนาน

กิจกรรม

กิจกรรมในโปรแกรมการแข่งขันควรจะกว้าง มีความหลากหลาย รวมทั้งมีการแข่งขันกีฬาของชมรมต่างๆ กิจกรรมที่ปฏิบัติได้ด้วยตัวเองโดยตรง และโอกาสพิเศษอื่นๆ เป็นต้น

คำแนะนำสำหรับการคัดเลือกกิจกรรม

1. โปรแกรมนั้นควรจะแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการสอนวิชาพลศึกษา
2. ควรมีโปรแกรมสำหรับเพศชาย เพศหญิง และแบบผสม
3. โปรแกรมที่จัดควรสอดคล้องกับระดับทักษะทุกประเภท ความสามารถทางกาย และความ ทุพพลภาพของนักเรียน
4. ควรมีการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมขึ้นใหม่ เพื่อจะได้เหมาะสมกับอายุ การพัฒนาของร่างกาย และระดับทักษะ เพื่อพิจารณาจัดกลุ่มการแข่งขันทั้งแบบทีมและเดี่ยว การจัดการแข่งขันแบบลี้คอาจจำเป็นต้องจัดขึ้นอยู่กับระดับทักษะต่ำ ระดับทักษะกลาง และระดับทักษะสูง
5. กฎและข้อบังคับควรจะตั้งขึ้นมาเพื่อประกันว่าการเข้าร่วมแข่งขันนั้นมีความเสมอภาค มีการเล่นอย่างเป็นธรรม และมีความปลอดภัย

เครื่องอำนวยความสะดวก/อุปกรณ์

ถ้าจะพิจารณาถึงการจัดการแข่งขันกีฬาใดๆ ก็ตาม สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ควรมีเพียงพอที่จะสนับสนุนการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม การขาดแคลนเครื่องอำนวยความสะดวกในการบริหารร่างกาย อุปกรณ์เครื่องมือที่มีกลไกละเอียดประณีตและงบประมาณไม่ควรจะมายับยั้งการจัดเตรียมการแข่งขัน อาจมีการแก้ไขหรือปรับให้โปรแกรมการแข่งขันเหมาะสมกับงบประมาณและพื้นที่ที่จะใช้ในการแข่งขัน

คำแนะนำเบื้องต้น

1. สิ่งอำนวยความสะดวกควรมีเพียงพอต่อความต้องการ เพียงพอต่อความสนใจของผู้เข้าร่วม และมีความปลอดภัยต่อจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน
2. ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ขณะที่อุปกรณ์บางอย่างอาจใช้ร่วมกันได้ แต่ก็ต้องพิจารณาความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์ในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทด้วย
3. อุปกรณ์ควรจะได้รับ การปรับปรุงใหม่เมื่อคำนึงถึงอายุ รูปร่าง และความสามารถทางกายของผู้เข้าแข่งขัน
4. ควรจัดให้มีการซ่อมบำรุงเครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ให้เหมาะสม เพื่อให้ได้มาตรฐาน ทั้งความสะอาดและความปลอดภัย
5. เมื่อมีการสร้างเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการแข่งขันหรือมีการซื้ออุปกรณ์ใหม่ เจ้าหน้าที่ จัดการแข่งขันกีฬาภายในทุกคนควรมีการปรึกษาหารือ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน กับความต้องการในการใช้อุปกรณ์ นักเรียนควรมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นด้วย

สุขภาพและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมการแข่งขัน

การแข่งขันกีฬาภายในจะต้องส่งเสริมสุขภาพของผู้เข้าร่วมการแข่งขัน คำแนะนำดังต่อไปนี้จะช่วยให้อุปกรณ์การแข่งขันบรรลุเป้าหมาย

1. ควรมีการจัดระบบโครงสร้างกิจกรรมทุกประเภท เพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัย รวมไปถึงการพิจารณาความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึงอายุ ทักษะ และสภาพร่างกาย
2. ผู้เข้าแข่งขันไม่ควรจะใช้สารกระตุ้นในการแข่งขัน
3. เครื่องแต่งกายควรมีความเหมาะสมกับประเภทกีฬา
4. ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของผู้เข้าร่วมการแข่งขันควรได้รับการควบคุมในเรื่องความปลอดภัย
5. กิจกรรมทุกชนิดควรได้รับการควบคุม เพื่อความมั่นใจในความปลอดภัย และการจัดงานควรจัดตามขั้นตอนที่จัดไว้
6. จำไว้ว่าการบาดเจ็บจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากเป็นธรรมชาติของกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย ผู้ปกครองจะต้องมีโอกาสนในการรับทราบด้วย การปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างทันท่วงทีจะต้องมีพร้อมเสมอ โดยผู้จัดที่ได้รับการฝึกมาแล้ว ต้องสามารถติดต่อสื่อสารกับหน่วยบริการฉุกเฉินได้ ตลอดการแข่งขันในกรณีเกิดการบาดเจ็บสาหัส นักเรียนและเจ้าหน้าที่ทุกคนควรรู้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามในกรณีฉุกเฉิน

หลักที่สำคัญในการจัดแข่งขันกีฬาในโรงเรียน

เพื่อให้การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ครูหรือผู้รับผิดชอบในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา ควรจะคำนึงถึงหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้คือ

1. การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนควรถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาพลศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนมาไปทดลองและปฏิบัติ หรือทดสอบความสามารถของตนเองในสภาพการณ์ของการแข่งขันที่แท้จริง

2. ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นประถมศึกษาตอนต้น คือ ปีที่ 1-3 ควรเน้นเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น การแข่งขันกีฬาภายในถ้าจะจัดให้มีบ้างควรจะเป็นรูปแบบการแข่งขันแบบผลัด (Relays) ระหว่างหมู่ภายในห้องเรียน หรือชั้นเรียนของตนเอง โดยใช้ทักษะหรือกิจกรรมที่ง่าย ๆ สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนปลายอาจจะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในได้ในกิจกรรมที่ง่าย ๆ ที่เป็นเดี่ยว เช่น กรีฑาหรือลานที่ง่าย ๆ และดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ที่สำคัญคือ ต้องยึดหลักในการที่จะให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแข่งขันมากกว่าการแข่งขันเพื่อชัยชนะ

3. สำหรับในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา ควรจะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกประเภทที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เลือกแข่งขันหรือมีส่วนร่วมตามความถนัดและความสนใจของตนเองได้

4. การจัดการแข่งขันกีฬาในแต่ละครั้ง ควรจะมีนโยบาย หลักการ ความมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียน

5. เนื่องจากการแข่งขันกีฬาในโรงเรียนเป็นการแข่งขันในระหว่างพวกเดียวกัน มีบรรยากาศเป็นกันเองมาก อีกทั้งผลการแพ้ชนะก็ไม่มีผลเสียมากนัก ควรจะฉวยโอกาสจัดให้แข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนได้เป็นภาคปฏิบัติ ในการปลูกฝังคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา การเคารพกฎข้อบังคับ การเป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี อย่างแท้จริงด้วย

6. สุขภาพและสวัสดิภาพของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

7. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรับผิดชอบและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามความมุ่งหมายสอดคล้องกับความต้องการและสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ควรจะให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด การดำเนินการแข่งขัน การควบคุมการแข่งขัน การจัดตารางการแข่งขัน การเลือกกิจกรรมการแข่งขัน การรับผิดชอบต่ออุปกรณ์และสถานที่ในการแข่งขันควบคู่กันไปด้วย

8. ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้การจัดการแข่งขันได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คือ การมีความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องเกี่ยวกับการแข่งขัน ต้องมีคู่มือการแข่งขันกีฬาภายใน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ

สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในคู่มือการแข่งขันกีฬาภายในนั้น ควรจะมีหัวข้อที่เป็นสาระสำคัญ ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรู้และปฏิบัติตาม

9. ควรจัดให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแข่งขันตามระดับความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้การแข่งขันได้มีความท้าทายและมีความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

10. การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนนั้น แม้ว่าจะพยายามเน้นในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ ที่นักเรียนเคยได้เรียนมาแล้วก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาจะเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนมีความสนใจในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาบางประเภทเป็นพิเศษ โรงเรียนก็ควรจะต้องให้มีการแข่งขันในกิจกรรมกีฬาประเภทนั้น

11. กิจกรรมกีฬาบางอย่างที่เบาและง่าย ๆ ไม่ต้องใช้เวลาฝึกฝนมาก่อนแข่งขัน เช่น ซอฟท์บอล บาสเกตบอล หรือกิจกรรมอย่างอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ นับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการแข่งขันกีฬาภายในเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการกีฬาน้อย ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการแข่งขันด้วย และอีกทั้งเวลาที่ใช้ในการจัดการแข่งขันก็อาจจะใช้เวลาสั้น ๆ ในระหว่างเวลาพักกลางวัน

12. การจัดการแข่งขันกีฬาภายในที่ดีนั้น ควรจะมีการจัดการแข่งขันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานตลอดปีหรือตลอดภาคเรียนเป็นประจำโดยสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในเวลาว่างและมีความสนุกสนานควบคู่ไปกับการเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเล่นกีฬาด้วย

13. การแข่งขันตามระเบียบและกฎกติกาที่ได้วางไว้เป็นหัวใจสำคัญของการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ครูควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบและกฎกติกา และควบคุมดูแลให้การแข่งขันเป็นไปตามระเบียบและกฎกติกาโดยเคร่งครัด

14. ผู้ตัดสินนับว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จของการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เพราะถ้าผู้ตัดสินสามารถควบคุมดูแลการแข่งขันให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง การแข่งขันก็จะเต็มไปด้วยความสนุกสนานและท้าทายมาก

15. เพื่อให้การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นไปตามความมุ่งหมายมากยิ่งขึ้น ผู้ตัดสินทุกคนที่ทำหน้าที่ตัดสินกีฬาทุกประเภท ควรจะมีความเข้าใจตรงกันว่าปรัชญาการตัดสินการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน นอกจากจะควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปตามกฎและระเบียบกติกาที่ได้วางไว้อย่างเคร่งครัด จะต้องถือว่าการตัดสินนั้นเป็นการให้การศึกษาและปลูกฝังคุณธรรมในตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย

16. หน่วยของการแข่งขันที่มีเครื่องยึดเหนี่ยวเป็นหมู่หรือกลุ่มก่อนเป็นการถาวรเป็นระยะเวลายาวนาน มีความสนใจสอดคล้องกัน และสมาชิกของหน่วยสามารถติดต่อกัน ประสานงานกันโดยง่ายและสะดวก มีความสำคัญที่จะทำให้การแข่งขันกีฬาภายในเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสม่ำเสมอ

17. การให้คะแนนสะสมในการแข่งขันก็นับว่าเป็นวิธีการที่ดีอย่างหนึ่งที่จะเป็นแรงจูงใจและช่วยกระตุ้นให้นักเรียนในแต่ละหน่วยได้มีการแข่งขันด้วยความสม่ำเสมอ ควรจะขึ้นอยู่กับปรัชญาและลักษณะของการแข่งขันที่จัดขึ้นในโรงเรียนแต่ละแห่งนั้น ๆ

18. การให้รางวัลในการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนนั้น มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ฝ่ายที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า การให้รางวัลจะเป็นแรงจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นพยายามเล่นหรือแข่งขันมากยิ่งขึ้น ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า การแข่งขันกีฬานั้น คุณประโยชน์และความสนุกสนานจากการแข่งขันนับว่าเป็นรางวัลที่มีค่ายิ่งในตัวของมันเองอยู่แล้ว

การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนอยู่แล้วได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้นอีก ในขณะเดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่น ๆ ประจำตัว การมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความรักหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและอื่น ๆ

การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนตามปกติแล้วจะเป็นการแข่งขันที่จัดขึ้นโดยคณะกรรมการกลาง ซึ่งอาจจะเป็นกรรมการที่มาจากผู้แทนของโรงเรียนต่าง ๆ รวมกลุ่มกันตั้งเป็นคณะกรรมการ เรียกว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาของกลุ่มโรงเรียน หรือคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาของจังหวัด หรือหน่วยงานของราชการ เช่น กรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมีหน้าที่เพียงเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบจัดส่งนักกีฬาหรือชุดเข้าแข่งขันกีฬาเท่านั้น

หลักสำคัญสำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

1. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษาของโรงเรียน ฉะนั้น หลักการและปรัชญาการแข่งขันควรจะสอดคล้องและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับหลักการและปรัชญาการพลศึกษาของโรงเรียน

2. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ควรมีหน้าที่รับผิดชอบในการฝึกซ้อมและส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขัน

3. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษาที่ต้องใช้เวลาฝึกซ้อมและแข่งขันเป็นระยะเวลานาน เป็นการสนุกสนานเป็นครั้งคราว และในกิจกรรมที่ง่าย ๆ

4. สุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด

5. นักเรียนที่เป็นนักกีฬาเข้าแข่งขันระหว่างโรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจในความรับผิดชอบและภาระหน้าที่ที่ตนเองจะต้องมีตลอดเวลาการฝึกซ้อมและแข่งขัน การมีวินัยในตนเอง การแบ่งเวลาการฝึกซ้อมและการเรียน สิทธิและหน้าที่ของนักกีฬา

6. ครูควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนที่เข้าแข่งขัน เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของการแข่งขันกีฬา และผู้ปกครองของนักเรียนได้เข้าใจโดยถูกต้อง

7. การฝึกซ้อมของครูต้องถือว่าเป็นการให้การศึกษาแก่นักเรียนควบคู่กันไปด้วย

8. เนื่องจากการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่นักเรียนที่เข้าแข่งขันจะต้องใช้กำลังกาย กำลังใจ และเวลาเพื่อการฝึกซ้อมและแข่งขันเพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนในเวลาปกติมาก ครูจึงควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจล่วงหน้าเพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาต่อการเรียนของนักเรียน

9. หากเป็นไปได้ครูไม่ควรจะใช้เวลาเรียนตามปกติเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา เพราะจะทำให้นักกีฬาต้องขาดเรียนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน ครูควรแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมในแต่ละวันให้พอดี

10. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษาแต่ละครั้ง ครูควรจะแน่ใจว่าให้นักเรียนเตรียมตัวฝึกซ้อมมาแล้วอย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการแข่งขัน

11. การเข้าร่วมแข่งขันทุกครั้งครูจะต้องกำชับให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบกติกา ตลอดจนการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินอย่างเคร่งครัด

12. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้ง ครูไม่ควรจะเน้นให้นักเรียนเห็นแก่ชัยชนะหรือถ้วยรางวัลมากเกินไป ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการได้มีส่วนร่วมในการแข่งขัน และประโยชน์ที่จะได้รับการแข่งขันกีฬา เช่น เพื่อมิตรภาพ เพื่อสุขภาพและเพื่อความสนุกสนาน

13. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน บางครั้งอาจจะเป็นที่สนใจของประชาชนหรือสื่อมวลชนทั่วไป ทำให้มีผลต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน สถาบันหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หากว่าไม่มีความระมัดระวังให้อยู่ในขอบเขตที่สมควรแล้ว บางทีอาจจะกลายเป็นการเอานักกีฬาเป็นเครื่องมือมากเกินไป ผลเสียอาจจะมิต่อชีวิตและอนาคตของนักเรียนได้ เช่น เรียนไม่ทันเพื่อน การเรียนของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญควรจะทำก่อนสิ่งอื่นใด การแข่งขันกีฬาเป็นส่วนช่วยเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

14. ในกรณีที่มิให้นักเรียนไปเชียร์กีฬาด้วย โรงเรียนหรือผู้ฝึกควรจะชี้แจงให้นักเรียนที่ไปเชียร์ได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษา ประโยชน์ที่จะได้รับการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษา ลักษณะการมีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้เล่นที่ดีและผู้ดูกีฬาที่ดี

15. เพื่อให้การแข่งขันบรรลุผลตามที่วางไว้ ครู ผู้ฝึกกีฬา และผู้จัดการแข่งขัน ควรมีวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักกีฬาทั้งสองฝ่ายมีความเป็นมิตร และมีความสามัคคีปรองดองซึ่งกันและกัน

16. การที่นักเรียนที่เข้าแข่งขันจะเป็นไปตามอุดมคติของการแข่งขันกีฬาหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับ การเป็นตัวอย่างที่ดีของครู ผู้ฝึกหรือโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันกีฬานั้น ๆ

17. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนอีกแบบหนึ่งคือ การจัดการแข่งขันที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อความสนุกสนานและเพื่อความเข้าใจกันอันดีระหว่างสองโรงเรียน หรือมากกว่า และมีการแข่งขันหนึ่งอย่างหรือสองอย่าง โดยจะจัดการแข่งขันให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งวันหรือสองวันเป็นอย่างช้า ปกติแล้วการแข่งขันแบบนี้จะเป็นการแข่งขันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กัน

การจัดนันทนาการ

การจัดนันทนาการในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาทักษะนิสัยพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ในปัจจุบันวิชานันทนาการจัดอยู่ในรูปวิชาดนตรีศิลปศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา สามารถจัดได้โดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ในรูปแบบลักษณะต่างๆ ที่โรงเรียนสามารถสร้างเสริมประสบการณ์ตรง ก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุขทั้งสนุกสนานและความสุขสงบแก่ผู้เข้าร่วม

การจัดนันทนาการในโรงเรียน คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ และลักษณะที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนหรือเพื่อชดเชยให้ผู้เรียนทั้งในด้านการออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะประสบผลสำเร็จหรือมีความเจริญเติบโต พัฒนาทางกายและจิตใจได้มากน้อย หรือรวดเร็วต่างกันขึ้นอยู่กับผู้เรียนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเวลาว่าง สามารถที่จะค้นพบสิ่งที่เขาต้องการ และความถนัดทางธรรมชาติของตัวเองได้เป็นอย่างดี ทำให้เขาสามารถพัฒนาตัวเองไปในแนวทางที่เหมาะสมเป็นการส่งเสริมให้สุขภาพดีทั้งทางร่างกายและสุขภาพจิต

คุณค่าและประโยชน์ของนันทนาการสำหรับผู้เรียน

1. เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และฝึกความเป็นพลเมืองดีของชาติ
2. เพื่อให้ได้รู้จักระเบียบวินัย หน้าที่ความรับผิดชอบ
3. เพื่อให้มีความร่วมมือประสานงานในกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถพิเศษ ความถนัด และความสนใจของตนเองได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ
5. เพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพกฎข้อบังคับต่างๆ
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะ
7. เป็นการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู กับนักเรียน
9. ช่วยให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
10. ช่วยให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณลักษณะของกิจกรรม

1. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ
2. ได้รับความเห็นชอบตามอำนาจหน้าที่ของโรงเรียน
3. ไม่มีหน่วยกิจหรือคะแนนทางวิชาการ
4. ให้ความเสมอภาค

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กและเยาวชนในระบบศึกษา ให้เกิดความเจริญเติบโตทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในโรงเรียนได้แก่ สถานที่กลางแจ้ง ในร่ม และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องการดำเนินการสามารถกระทำได้เป็นคณะกรรมการ

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร่องทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนมากที่สุด ด้วยการจัดสถานที่ อุปกรณ์ กิจกรรม และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ นักเรียนที่มีความสามารถและสภาพของร่างกายแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ อาจแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้คือ

ประเภทแรก ได้แก่ นักเรียนที่มีร่างกายปกติแต่ไม่มีพื้นฐานทางกลไกของร่างกายพอที่จะทำให้สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนคนอื่น ๆ ในระดับชั้นเดียวกันได้ เช่น มีกำลังแขน กำลังขา กำลังกล้ามเนื้อส่วนอื่น ๆ ของร่างกายน้อยเกินไป หรืออาจเพิ่มพูนจากการเจ็บไข้ได้ป่วยมาเป็นระยะเวลานาน ควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู

ประเภทที่สอง ได้แก่ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายที่ผิดปกติอย่างไม่ถาวร อันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกายด้านหนึ่งด้านใดมากเกินไป เช่น นักฟุตบอลมักมีร่างกายส่วนขาทั้งสองโตและมักจะเดินเท้ากางปลายเท้าชี้ออกข้าง ๆ นักเทนนิสหรือนักแบดมินตันมักจะมีแขนขาที่ใช้สำหรับตีโดกกว่าแขนซ้าย หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยทันท่วงทีนาน ๆ เข้าอาจจะทำให้ไม่สามารถที่จะแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นได้หรือได้ด้วยความยากลำบาก

ประเภทที่สาม คือ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายผิดปกติอย่างถาวร เช่น แขน ขาลีบ เป็นอัมพาต อันเนื่องมาจากโรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุหรือสาเหตุอื่น ๆ ในกรณีเช่นนี้เราถือว่านักเรียนมีความจำกัดทางด้านร่างกายมาก แต่ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนที่มีสภาพเช่นนี้ยังมีเหมือนกัน คล้ายคลึงกันกับนักเรียนที่มีร่างกายปกติคนอื่น ๆ ของครูพลศึกษาที่ดีจะต้องพยายามจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนที่มีสภาพร่างกายผิดปกติควบคู่กันไปด้วย แต่อย่างไรก็ดี การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนประเภทนี้ควรจะต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำ

ช่วยเหลือจากแพทย์โดยใกล้ชิด มิฉะนั้นแล้ว การจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นอาจจะเป็นโทษแก่นักเรียนมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ

ประเภทสุดท้าย คือ นักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นกว่านักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เช่น นักเรียนที่เป็นนักกีฬาดีเด่นของโรงเรียน หรือนักเรียนที่มีความสามารถสูง สามารถที่จะเข้าแข่งขันกีฬาระดับประชาชนหรือเป็นตัวแทนในทีมชาติ หากเป็นไปได้ก็ควรมีโครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นได้รับประโยชน์จากโครงการพลศึกษาของโรงเรียนได้ เพื่อจะได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความสามารถยิ่งขึ้นต่อไปอีกตามศักยภาพของเขาเท่าที่ทรัพยากรของโรงเรียนอำนวยให้

สรุป

เมื่อก้าวโดยสรุปแล้ว การจัดการเรียนพลศึกษาในโรงเรียนที่ประกอบด้วยการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษา การจัดงานเทศกาลในโรงเรียน และการจัดพลศึกษาพิเศษ ถือเป็นการจัดพลศึกษาที่สมบูรณ์และถูกต้องตามหลักและปรัชญาพลศึกษา เพราะเป็นการจัดพลศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุก ๆ คนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา เพื่อช่วยให้แต่ละคนได้มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านอย่างเท่าเทียมกันตามศักยภาพของตนเอง นักเรียนทุกคนไม่ว่าคนไหนจะเป็นผู้ที่มีความสามารถมาก มีความสามารถน้อย หรือมีความจำกัดทางด้านร่างกายหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ต่างมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน ดังจะเห็นได้ว่าการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนเป็นการศึกษาที่มุ่งปูพื้นฐานในเรื่องเกี่ยวกับพลศึกษาให้แก่ นักเรียนทุก ๆ คน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนมุ่งให้นักเรียนทุกคนได้นำสิ่งที่เรียนมาแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ส่วนการแข่งขันกีฬาระหว่างสถานศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่านักเรียนคนอื่น ๆ ได้เสริมสร้างความสามารถของตนเองกับนักเรียนโรงเรียนอื่นให้สูงขึ้นต่อไปอีก และสำหรับพลศึกษาพิเศษนั้น ก็เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนผู้มีความจำกัดทางด้านร่างกายหรือความจำกัดทางด้านอื่นที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียนคนอื่น ๆ ตามปกติได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ดอททรี (Daughtrey 1973 : 66-76) ได้วิจัยเรื่องครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาควรมีคุณสมบัติเช่นไร โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครู และผู้บริหาร 70 เมือง พบว่าคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีบุคลิกภาพที่ดี ลักษณะที่ดี มีอารมณ์มั่นคง
2. มีวุฒิทางพลศึกษาก่อนที่ทำการสอนพลศึกษา
3. มีภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมกว้างขวาง
4. เข้าใจ และชื่นชมสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการสอน
5. สนใจสอนเด็กมากกว่าสอนเนื้อหา
6. มีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของเด็ก และพัฒนาการของเด็ก
7. มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง
8. เข้าใจภาระหน้าที่ของครูพลศึกษาที่หลักสูตรกำหนด และสนใจโปรแกรมทั้งหมดของ

โรงเรียน

9. สนใจ และพยายามปรับปรุงวิชาชีพของตน
10. สามารถบอกความหมายทางพลศึกษาแก่ผู้อื่นได้
11. สำนึกกิจกรรมที่น่าพอใจแก่เด็ก
12. สามารถสารถักตะเบี่ยงต้น และการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของกิจกรรมพลศึกษา
13. มีความเป็นอิสระ ยุติธรรม และเคารพต่อนักเรียนทุกคนโดยเฉพาะเด็กที่พิการ และ มีความสามารถต่ำกว่าปกติ

เบสต์แมน (Bestman. 1975 : 6495-A) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาของอำเภออานาไฮม์ รัฐแคลิฟอร์เนีย” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะแสดงผลของคุณภาพ และประโยชน์ในปัจจุบันของโปรแกรมพลศึกษาโดยใช้แบบสำรวจของเนลสัน (Neilson Score Card) ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. คณะผู้จัดทำการสอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม และปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. โดยทั่ว ๆ ไป ครูผู้สอนพลศึกษามีฐานะทางสังคมดีกว่าครูผู้สอนอื่น ๆ รวมทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการสอน บุคลิกภาพ และอุปนิสัย
3. สถานที่และอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม

อัลลาร์ด (Allard. 1979 : 2528 – A) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อการเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียนโดยอิทธิพลเกี่ยวกับเพศ และการร่วมมือของผู้เรียน ซึ่งใช้แบบวิเคราะห์พฤติกรรมของครูเป็นรายกรณีและพัฒนาขึ้นโดย ลิวอิส (Lewis) จากมหาวิทยาลัย แมสซาชูเซตส์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ พฤติกรรมการให้กำลังใจและสนับสนุนผู้เรียน การฟังความคิดเห็นของนักเรียน การตอบคำถามผู้เรียน การบรรยาย การให้คำแนะนำ และแนะแนว และการให้ความรัก

ความยุติธรรม โดยให้แสดงความคิดเห็นและสังเกตจากผู้เรียนจำนวน 434 คน (ชาย 174 คน หญิง 169 คน) ครูผู้สอน 5 คน ผลของการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้การบรรยายถึงร้อยละ 60 ผู้เรียนชาย และผู้เรียนหญิงมีความต่างกันในพฤติกรรมเกี่ยวกับการให้การบรรยายของครู การยกย่องชมเชย และให้กำลังใจ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนชายและผู้เรียนหญิงไม่มีผลต่อการให้ความร่วมมือของผู้เรียนในชั้นเรียน

เฮสซอง และวีคส์ (Hessong ; & Weeks. 1987 : 457 – 463) ได้วิจัยลักษณะของครู ในอุดมคติสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีความรอบรู้ (Being Knowledgeable)
2. มีอารมณ์ขัน (Being Humorous)
3. มีความยืดหยุ่น (Being Flexible)
4. มีวิญญาณความเป็นครู (Being Upbeat)
5. มีความซื่อสัตย์ (Being Honest)
6. มีความสามารถทำให้เข้าใจได้รวบรัดชัดเจน (Being Clear and Concise)
7. เป็นคนเปิดเผย (Being Open)
8. มีความอดทน (Being Patient)
9. กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Being a Role Model)
10. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice)
11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self-Confident)
12. มีความสามารถพิเศษในศิลปะ และวิทยาการหลาย ๆ ด้าน (Being Diversified)
13. แต่งกายเรียบร้อย สะอาด สง่างาม และมีความสุขส่วนตัวดี (Being Well Groomed and Having Good Personal Hygiene)

สรุปว่า ครูเป็นบุคคลที่สังคมให้การยกย่องเป็นบุคคลที่สังคมให้ความคาดหวังไว้มาก ครูเป็นผู้สอนเป็นผู้ให้การอบรม ครูได้ชื่อว่าเป็นแม่พิมพ์ เป็นผู้ให้แบบอย่าง ครูจึงเป็นผู้นำเมื่อเป็นเช่นนี้ครูจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดีดังกล่าวนำข้างต้น ครูจึงต้องเป็นผู้มีวินัยเพราะถ้าครูผู้สอนผู้นำไม่มีวินัยแล้ว ย่อมไม่สามารถสอน และนำผู้อื่นได้

ไวท์ (White. 1989 : 2537 – A) ได้วิจัยพื้นฐาน และคุณลักษณะของครูที่มีความมุ่งมั่นในการสอน ในสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากครูใหญ่จำนวนร้อยละ 43 ของครูใหญ่จากร้อยละ 69 ของโรงเรียนที่ร่วมโครงการ และศึกษาจากครูจำนวนร้อยละ 44 ของครูจากร้อยละ 100 ของครูที่ร่วมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานและคุณลักษณะของครูผู้สอน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานของครูมี 5 ลักษณะ คือ

1. มีความมั่นใจสูง
2. มีความรู้ดี
3. มีประสิทธิภาพ และมีทักษะความชำนาญ

4. มีทัศนคติที่ดี

5. มีความยินดีในอาชีพทางการสอนการศึกษา

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานต่าง ๆ ที่กำหนดในแบบสอบถามนี้มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนควรจะมีการเชิดชูเกียรติสำหรับครูดีเด่น และครูผู้ตอบแบบสอบถามเสนอว่า ควรจะมีการอบรมครูก่อนการสอน เพิ่มวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอเพิ่มการอบรมครูใหม่เพื่อเตรียมครูไปสอนเด็กประถม และควรจะเป็นทักษะทางภาษาด้วย

แคลเดอร์อน (Calderon. 1989 : 2512 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สอนดีเยี่ยมในทัศนะของนักเรียน เพื่อนครู และผู้บริหารโรงเรียนในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส (Los Angeles Community College District) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากรในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิสเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิก และพฤติกรรมที่สำคัญของครูที่ทำการสอนได้ดีเยี่ยม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นตรงกันโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่ดี 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะการสอนที่ดี
2. ลักษณะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี
3. ลักษณะเกี่ยวกับอาชีพครู

ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่มแต่กลับพบความคิดเห็นที่ตรงกันของประชากรทั้งสามกลุ่ม

มอร์ส (Mors. 1991 : 3012 – A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนและคุณลักษณะพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในชั้นประถมศึกษา โดยการศึกษากลุ่มนักเรียนที่มีความหวังสูงปานกลาง น้อย โดยผ่านกระบวนการสอน 3 วิธี ที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา พบว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความคาดหวังต่างกัน มีการรับรู้ต่างกัน และเข้าใจพฤติกรรมการสอนของครูต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการสอนของครูพลศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อการรับรู้ของนักเรียนไม่มากนัก

แนนซี (Nancy. 1992 : 2857 – A) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเข้าใจในการใช้หลักสูตรพลศึกษาในชีวิตจริงของครูพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความหมายของการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวิธีศึกษาดำเนินการโดยการส่งเคราะห์เอกสาร วารสาร บทความ สังเกตการณ์สอน สันทนา สัมภาษณ์ และการวิจารณ์ด้วยเหตุผล ทั้งนี้เพื่อมุ่งอธิบาย แจกแจงพฤติกรรม และกิจกรรมต่าง ๆ ในรายละเอียดของครูผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง

ผลการวิจัยสรุปได้ 2 เรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก และเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูพลศึกษาที่มีต่อหลักสูตรใหม่ที่ตนเองเกี่ยวข้องอยู่ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ความรู้สึกที่เด่นชัด คือ ความพอใจ ความภูมิใจ ความเหนื่อยล้า ความคับข้องใจ ความไม่มีอำนาจ และความฝันที่อยากจะได้โลกที่สมบูรณ์แบบที่สุด ส่วนความสัมพันธ์โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร ครูแนะแนว เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสัมพันธ์ของครูที่มีต่อหลักสูตรใหม่ กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งพบว่า ครูมีความต้องการในการช่วยเหลือ และ

สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้มีผลสะท้อนกลับ ต้องการให้ความมั่นใจตลอดเวลาในกระบวนการใช้หลักสูตร

ไซมอนด์ (Symonde. 1995 : 301-308) ได้วิจัยถึงคุณลักษณะของครูที่ดีโดยสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนระดับไฮสคูล ระดับเกรด 7-9 จำนวน 453 คน พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดี และไม่ดีในสายตาของนักเรียนนั้น มีความแตกต่างกันอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ครูที่ดีต้องมีลักษณะอบอุ่นเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนครูควรเข้าใจปัญหาทางอารมณ์ และความต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูจะต้องอดทนต่อความผิดพลาดของนักเรียน มีความเห็นใจ และให้กำลังใจแก่นักเรียน กระตุ้นให้รู้จักตัดสินใจ รู้จักการทำงานด้วยตนเอง พฤติกรรมของครูต้องคงเส้นคงวาเสมอ สำหรับคุณลักษณะที่ไม่ดีนั้น จะไม่มีความรัก ความสนใจ ไม่จดจำชื่อนักเรียนในห้องเรียน มักจะคอยจับผิดนักเรียนอยู่เสมอ ไม่เคารพในความเป็นเอกกัตบุคคลของนักเรียน เลือกที่รักมักที่ชัง มีความเย็นชา และไม่ใกล้ชิดนักเรียน

2. ครูที่ดีต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยเป็นมิตรกับนักเรียน และมีอารมณ์ขันร่วมกับนักเรียน ส่วนครูที่ไม่ดีนั้นจะแสดงลักษณะที่อ่อนแอ ขี้ขลาด ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ มีการดุด่า และลงโทษนักเรียนอย่างไร้เหตุผล ควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยด้วยการลงโทษ ครูบางคนจะรู้สึกกลัว และเป็นกังวลว่านักเรียนจะไม่เคารพ ครูบางคนเคร่งเครียดเกินไป ไม่หัวเราะ ไม่สนุกสนานร่วมกับนักเรียน บางคนใช้อำนาจข่มขู่กับนักเรียน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของครูที่นักเรียนไม่พึงประสงค์

3. ครูที่ดีสามารถอธิบายบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจได้เป็นอย่างดี สอนอย่างเต็มความสามารถรู้จักใช้สื่อการสอนที่เร้าความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนครูที่ไม่ดีนั้น ไม่สามารถอธิบายบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจได้ และยังทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในบทเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

งานวิจัยในประเทศ

ผาณิต บิลมาศ (2522 : ง-จ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของครูพลศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการสอน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษาและรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

2. ด้านสุขภาพทางกายและทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความคล่องแคล่วว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี

3. ด้านวิชาการ ควรที่จะมีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ

4. ด้านบุคลิกภาพ เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน
7. ด้านการอบรม การปกครองและการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และรักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
9. ด้านความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวของตัวเอง ควรเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพมีสัจจะและซื่อตรงต่อตนเอง
10. ด้านความสามารถทางการกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่สามารถสอนและเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่างและมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

มนตรี ไชยพันธ์ (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค ตามการรับรู้ของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา วัดและประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียนที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ พัฒนานิสัยในการออกกำลังกายของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา ซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียน จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ร่วมประชุมสัมมนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียนซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน ปฏิบัติงานสุขาภิบาลในโรงเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชนซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่ตัดสินกีฬาให้กับทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เชิญมาเป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาในชุมชน เป็นผู้นำการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาของชุมชน และบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาชีพที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่นการดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ

ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ (2528 : ง-จ) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามการรับรู้ของตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในส่วนภูมิภาค 288 คน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนพลศึกษาที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ปลุกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา ขณะสอนให้แรงจูงใจนักเรียนในการเรียนกิจกรรมพลศึกษา บทบาท

ของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน ที่ปฏิบัติอยู่ระดับมาก คือ ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน นำนักเรียนในการร่วมกิจกรรมพลศึกษา บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ฝึกสอนกีฬาและนำนักเรียนไปแข่งขันกีฬากายนอกโรงเรียน จัดแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ฝึกสอนกีฬาและนำนักเรียนไปแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน จัดแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เป็นกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และบทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อวิชาชีพ ที่ปฏิบัติอยู่ระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษา เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น สนับสนุนการดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ

พัทยา สุคนธมณี (2529 : ง-จ) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารของกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 265 ชุด

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมีความแตกต่างกัน บทบาทของครูพลศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวัง ซึ่งจัดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ บทบาทในการให้การศึกษ ได้แก่ เข้าสอนตรงเวลาสม่ำเสมอ สามารถสาธิตทักษะและสอนให้นักเรียนเข้าใจ อุทิศเวลาให้กับทางราชการมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรวิชาพลศึกษาอย่างลึกซึ้ง เก็บบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์มีความเข้าใจหลักวิธีการประเมินผลและบทบาทในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษา ที่จัดอยู่ในระดับมาก คือ บทบาทในการให้การศึกษ ได้แก่ สามารถสาธิตทักษะและการสอนให้นักเรียนเข้าใจ สอนกิจกรรมได้มากกว่า 2 กิจกรรม อุทิศเวลาให้กับทางราชการ จัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และบทบาทในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ได้แก่ เป็นผู้ฝึกซ้อมกีฬาจัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประชุมครูทุกครั้ง และให้ความร่วมมือแก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรม

ชาญชัย พงศยาภรณ์ (2534 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูพลศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศจำนวน 24 แห่ง รวมทั้งสิ้น 120 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาในทัศนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นบทบาทด้านกิจการนักศึกษาที่อยู่ในระดับมากที่สุด และที่คาดหวังในระดับน้อย คือ บทบาทหน้าที่พิเศษ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาทด้านกิจกรรมที่อยู่ในระดับมาก และที่ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด คือ บทบาทหน้าที่พิเศษ

สมบุรณ์ แวนวิชัย (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และครูพลศึกษา โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1,062 ชุด ไปให้กลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่พึงประสงค์กับบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้ของบทบาทครูพลศึกษาทั้งบทบาทที่พึงประสงค์และบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารผู้ร่วมงาน และครูพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระวี จิระเดชกุล (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนพลศึกษา และครูร่วมงานที่มีพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน เป็นการศึกษาความคิดเห็น 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้บริหารโรงเรียน 300 คน ครูสอนพลศึกษา ครูร่วมงานอย่างละ 400 คน จาก 100 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,100 คน โดยการส่งแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเตรียมการสอน ครูสอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านการรักษาความปลอดภัยในการฝึกทักษะขณะเรียนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นปรากฏว่า มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเห็นของทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ด้านการควบคุมชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศการเรียน ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

ถวิล ปานศรี (2541: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 47 โรงเรียน จำนวน 111 คน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริง ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านวิชาการ และบาทที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด คือ บทบาทด้านบริการชุมชน ส่วนบทบาทของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิชาการ และบทบาทที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด คือ บทบาทด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ปรีชา ดาดี (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 103 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูพลศึกษาแล้วสรุปได้ว่าครูพลศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ดังนั้นการจัดพลศึกษาในชั้นเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดนันทนาการ และการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ตามแนวคิดและหลักการการนำหลักสูตรไปใช้ของ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และวรศักดิ์ เพียรชอบ จึงจะทำให้การจัดการศึกษามีคุณมีคุณภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ตามที่ระบุไว้ในเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 959 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 287 คน ได้มาโดยการเทียบตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie ; & Morgan. 1972) แต่ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 300 คนโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเขตพื้นที่การศึกษา 4 เขตได้เขตละ 75 คน
2. ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้
 - 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก 25 คน
 - 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง 25 คน
 - 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ 25 คน
3. จับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี	โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดเล็ก	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	37	25	154	25	71	25
2	35	25	127	25	86	25
3	40	25	133	25	84	25
4	36	25	88	25	68	25
รวม	148	100	502	100	309	100

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	4
มาก	เท่ากับ	3
น้อย	เท่ากับ	2
น้อยมาก	เท่ากับ	1

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบปลายเปิด (Opened-End)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย บทความ สิ่งตีพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวความคิด ทฤษฎี นโยบาย และความสำคัญของพลศึกษา

2. รวบรวมความรู้ และข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามากำหนดขอบเขตการศึกษา แล้วให้กรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. นำขอบเขตที่ได้จากข้อ 2 มาและสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปศึกษาประสบการณ์การควบคุมปริญญาโทตรวจสอบแก้ไข
4. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00
5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเสนอแนะแก้ไขมาปรับปรุงข้อคำถามแล้วให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coeficent) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96
7. นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ คือ

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบพิจารณาแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ขออนุญาตขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งจดหมายขอความร่วมมือของฝ่ายการศึกษาไปตามโรงเรียนต่าง ๆ 300 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต โดยขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืนยังฝ่ายการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550
4. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากฝ่ายการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องได้ร้อยละ 100 แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง และความเรียง
2. วิเคราะห์บทบาทของครูพลศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง
3. เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโดยใช้สถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) แล้วนำเสนอในรูปตาราง และความเรียง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')
4. กำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสรุปเป็นรายด้านแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)

F แทน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงดังปรากฏในตาราง 2

ตอนที่ 2 บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตาราง 3-8 โดยกำหนดค่าคะแนนการแปรผล ดังนี้

3.50 – 4.00	มากที่สุด
2.50 – 3.49	มาก
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตาราง 9-14

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตาราง 15

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเอฟ (F-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตาราง 16-21

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (n= 300 คน)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	264	88.00
หญิง	36	12.00
2. อายุ		
30-35 ปี	12	3.99
36-40 ปี	41	13.67
41-45 ปี	74	24.67
มากกว่า 45 ปี	173	57.67
3. ประสบการณ์ในการบริหาร		
น้อยกว่า 10 ปี	73	24.30
10 ปีขึ้นไป	227	75.70
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	114	38.00
สูงกว่าปริญญาตรี	186	62.00
5.ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	100	33.33
ขนาดกลาง	100	33.33
ขนาดใหญ่	100	33.33

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 88.00 เป็นเพศหญิงร้อยละ 12.00 มีอายุมากกว่า 45 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.70 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.70 และอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.70 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.70 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.00 และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.00 ทำงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เท่าๆ กัน คือ ร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

บทบาทของครูพลศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
1.ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน	2.86	.48	มาก
2.ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน	3.11	.52	มาก
3.ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	3.07	.48	มาก
4.ด้านการจัดนันทนาการ	3.03	.47	มาก
5.ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.80	.62	มาก
รวม	2.98	.45	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.11$) ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ($\bar{x} = 3.07$) ด้านการจัดนันทนาการ ($\bar{x} = 3.03$) ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ($\bar{x} = 2.86$) และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{x} = 2.80$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้
1.กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม	2.88	.59	มาก
2.กำหนดวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	2.75	.58	มาก
3.อบอุ่นร่างกายได้ถูกต้องและเหมาะสม	3.04	.79	มาก
4.จัดสื่อกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	2.77	.66	มาก
5.อธิบายและสาธิตได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับเวลา	2.85	.70	มาก
6.จัดกิจกรรมน่าสนใจและให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกคน	2.84	.72	มาก
7.สรุปบทเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา	2.79	.63	มาก
8.มอบหมายงานหรือการบ้านอย่างเหมาะสม	2.89	.65	มาก
9.วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.80	.64	มาก
10.ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อความหมายได้ถูกต้องและเหมาะสม	2.95	.62	มาก
11.เอาใจใส่ปลูกฝังระเบียบวินัยและความมีน้ำใจให้ผู้เรียน	2.92	.70	มาก
รวม	2.86	.49	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อบอุ่นร่างกายได้ถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.04$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ กำหนดวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ($\bar{x} = 2.75$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้
1. มีการวางแผนจัดทำโครงการแข่งขันกีฬภายใน	3.20	.72	มาก
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการ แข่งขัน	2.92	.76	มาก
3. จัดประเภทกีฬาได้เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและ สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่เรียนมาแล้ว	3.30	.66	มาก
4. จูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ	3.23	.66	มาก
5. จัดการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิดได้เหมาะสมกับ เวลาและสถานที่	3.20	.62	มาก
6. จัดการแข่งขันกีฬาโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ของนักกีฬาอยู่เสมอ	3.36	.62	มาก
7. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแข่งขันทุกคน	3.06	.74	มาก
8. จัดให้มีผู้ตัดสินที่สามารถควบคุมการแข่งขันให้ เป็นไปตามกฎกติกา	3.15	.66	มาก
9. จัดทำคู่มือการแข่งขันทุกครั้ง	2.96	.75	มาก
10. ทำการประเมินผลหลังการแข่งขันทุกครั้ง	2.74	.80	มาก
รวม	3.11	.52	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.11$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดการแข่งขันกีฬาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักกีฬาอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.36$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทำการประเมินผลหลังการแข่งขันทุกครั้ง ($\bar{x} = 2.74$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้
1.คำนึงถึงคุณค่าที่ผู้เรียนจะได้รับจากการแข่งขันกีฬา	3.05	.70	มาก
2.เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของนักกีฬา	3.36	.62	มาก
3.มีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน	3.04	.63	มาก
4.ควบคุมการฝึกซ้อมนักกีฬาอย่างสม่ำเสมอ	3.02	.67	มาก
5.มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ	3.15	.69	มาก
6.ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้ผู้เรียน	3.22	.65	มาก
7.ใช้เวลาเพื่อฝึกซ้อมกีฬาให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	2.94	.58	มาก
8.ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักกีฬา ครูผู้ปกครอง ได้เข้าใจในปรัชญาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	2.96	.72	มาก
9.มีความรู้เรื่องกฎ กติกาการแข่งขัน	3.14	.66	มาก
10.ประเมินผลการแข่งขันทุกครั้ง	2.79	.75	มาก
รวม	3.07	.48	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของนักกีฬา ($\bar{x} = 3.36$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเมินผลการแข่งขันทุกครั้ง ($\bar{x} = 2.79$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดนันทนาการ

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดนันทนาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้
1.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีตามหลัก ประชาธิปไตย	3.03	.59	มาก
2.กวดขันความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ให้ผู้เรียน	2.96	.64	มาก
3.จัดกิจกรรมตรงตามความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน	2.95	.67	มาก
4.จัดกิจกรรม เวลา และสถานที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วน ร่วมทุกคน	3.00	.68	มาก
5.ดูแลเรื่องความปลอดภัย	3.24	.62	มาก
6.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบ ความสามารถพิเศษของตนเอง	3.01	.66	มาก
7.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน	3.06	.59	มาก
8.กำหนดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่	3.02	.58	มาก
9.ให้คำแนะนำการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม	3.00	.65	มาก
10.ให้ผู้เรียนได้ตระหนักในประโยชน์ของการใช้ เวลาว่างด้วยการเล่นกีฬา	3.07	.60	มาก
รวม	3.03	.47	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดูแลเรื่องความปลอดภัย ($\bar{x} = 3.24$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมตรงตามความ สนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{x} = 2.95$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้
1.จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของ ผู้เรียน	2.91	.73	มาก
2.จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับเนื้อหา	2.78	.66	มาก
3.จูงใจผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตาม ความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย	2.83	.66	มาก
4.ใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	2.79	.70	มาก
5.ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.74	.80	มาก
6.ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผลและเต็มใจรับ ฟังความคิดเห็นที่มีต่อข้อบกพร่อง	2.72	.74	มาก
7.สร้างบรรยากาศที่สนุกสนานระหว่างการเข้าร่วม กิจกรรม	2.88	.81	มาก
8.จัดกิจกรรมการฝึกน่านสนใจและตรงตามสภาพ ร่างกายของนักเรียนแต่ละคน	2.86	.76	มาก
9.อบอุ่นร่างกายก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกครั้ง	2.88	.75	มาก
10.วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับความพิเศษ ของเด็กแต่ละคน	2.65	.81	มาก
รวม	2.80	.62	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก พิเศษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้เรียน ($\bar{x} = 2.91$) ส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับความพิเศษของเด็กแต่ละคน ($\bar{x} = 2.65$)

**ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร**

ตาราง 9 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร

บทบาทของครูพลศึกษา	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้	
1.ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน	2.74	.47	มาก	2.90	.48	มาก	2.41*
2.ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	2.98	.51	มาก	3.15	.52	มาก	2.44*
3.ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	3.02	.52	มาก	3.08	.47	มาก	.88
4.ด้านการจัดนันทนาการ	2.95	.42	มาก	3.06	.49	มาก	1.73
5.ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.65	.61	มาก	2.85	.62	มาก	2.41*
รวม	2.87	.44	มาก	3.01	.45	มาก	2.30*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี
และมากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.87 และ $\bar{X}$ = 3.01 ตามลำดับ) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตาม
ประสบการณ์การบริหาร โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีบทบาทมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การ
บริหาร น้อยกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา
ภายในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์
การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การ
บริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการจัดนันทนาการ
พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาในชั้นเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม	2.94	.65	มาก	2.93	.57	มาก	2.25*
2.กำหนดวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	2.60	.55	มาก	2.80	.59	มาก	2.50*
3.อบอุ่นร่างกายได้ถูกต้องและเหมาะสม	2.88	.83	มาก	3.09	.77	มาก	2.05*
4.จัดสื่อกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	2.51	.56	มาก	2.85	.67	มาก	4.03*
5.อธิบายและสาธิตได้ถูกต้อง ชัดเจนเหมาะสมกับเวลา	2.74	.76	มาก	2.89	.68	มาก	1.46
6.จัดกิจกรรมน่าสนใจและให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกคน	2.82	.65	มาก	2.84	.74	มาก	.20
7.สรุปบทเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา	2.74	.60	มาก	2.81	.64	มาก	.86
8.มอบหมายงานหรือการบ้านอย่างเหมาะสม	2.84	.65	มาก	2.91	.66	มาก	.82
9.วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.64	.63	มาก	2.85	.63	มาก	2.48*

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาในชั้นเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
10.ใช้ภาษาและท่าทางใน การสื่อความหมายได้ ถูกต้องและเหมาะสม	2.86	.67	มาก	2.98	.60	มาก	1.35
11.เอาใจใส่ปลูกฝังระเบียบ วินัยและความมีน้ำใจให้ ผู้เรียน	2.82	.69	มาก	2.96	.70	มาก	1.43
รวม	2.74	.47	มาก	2.90	.48	มาก	2.44*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.47$ และ $\bar{X} = 2.90$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม ข้อ 2. กำหนดวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ข้อ 3. อบอุ้มร่างกายได้ถูกต้องและเหมาะสม ข้อ 4. จัดสื่อกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา และข้อ 9. วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา ภายในโรงเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.มีการวางแผนจัดทำ โครงการแข่งขันกีฬา ภายใน	3.04	.79	มาก	3.26	.69	มาก	2.08*
2.ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนการจัดการ แข่งขัน	2.67	.75	มาก	3.00	.75	มาก	3.25*
3.จัดประเภทกีฬาได้ เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและ สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่ เรียนมาแล้ว	3.19	.64	มาก	3.24	.67	มาก	1.66
4.จูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมด้วยความเต็มใจ	3.10	.58	มาก	3.27	.67	มาก	2.12*
5.จัดการแข่งขันกีฬาแต่ละ ชนิดได้เหมาะสมกับเวลา และสถานที่	3.21	.67	มาก	3.20	.61	มาก	.03
6.จัดการแข่งขันกีฬาโดย คำนึงถึงความปลอดภัยของ นักกีฬาอยู่เสมอ	3.32	.66	มาก	3.27	.60	มาก	.72
7.ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการแข่งขันทุกคน	3.00	.69	มาก	3.07	.76	มาก	.79
8.จัดให้มีผู้ตัดสินที่สามารถ ควบคุมการแข่งขันให้ เป็นไปตามกฎกติกา	3.07	.69	มาก	3.18	.65	มาก	1.21

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา ภายในโรงเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
9.จัดทำคู่มือการแข่งขันทุกครั้ง	2.75	.72	มาก	3.02	.76	มาก	2.67*
10.ทำการประเมินผลหลัง การแข่งขันทุกครั้ง	2.49	.77	น้อย	2.82	.80	มาก	3.07*
รวม	2.98	.51	มาก	3.15	.52	มาก	2.44*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.98$ และ $\bar{x}=3.15$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากยกเว้นข้อ 10.ทำการประเมินผลหลังการแข่งขันทุกครั้ง ซึ่งผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี มีการรับรู้อยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 1.มีการวางแผนจัดทำโครงการแข่งขันกีฬาภายใน ข้อ 2.ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการแข่งขัน ข้อ 4.จูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ ข้อ 9.จัดทำคู่มือการแข่งขันทุกครั้ง และข้อ 10.ทำการประเมินผลหลังการแข่งขันทุกครั้ง โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.คำนึงถึงคุณค่าที่ผู้เรียน จะได้รับจากการแข่งขัน กีฬา	2.96	.68	มาก	3.07	.70	มาก	1.24
2.เห็นความสำคัญในเรื่อง ความปลอดภัยของนักกีฬา	3.33	.69	มาก	3.37	.60	มาก	.44
3.มีการติดต่อประสานงาน ระหว่างหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน	2.95	.66	มาก	3.07	.61	มาก	1.49
4.ควบคุมการฝึกซ้อม นักกีฬาอย่างสม่ำเสมอ	2.90	.73	มาก	3.06	.65	มาก	1.71
5.มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ บุคคลอื่น ๆ	3.25	.70	มาก	3.12	.68	มาก	-1.34
6.ปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬาให้ผู้เรียน	3.15	.66	มาก	3.24	.65	มาก	1.00
7.ใช้เวลาเพื่อฝึกซ้อมกีฬา ให้แก่นักเรียนได้อย่าง เหมาะสม	2.84	.55	มาก	2.97	.59	มาก	1.71
8.ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักกีฬา ครู ผู้ปกครอง ได้เข้าใจใน ปรัชญาของการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียน	2.90	.75	มาก	2.98	.71	มาก	.81
9.มีความรู้เรื่องกฎ กติกา การแข่งขัน	3.21	.73	มาก	3.12	.63	มาก	-.87

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียน	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
10.ประเมินผลการแข่งขัน ทุกครั้ง	2.75	.78	มาก	2.80	.75	มาก	.48
รวม	3.02	.52	มาก	3.08	.47	มาก	.88

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$ และ $\bar{X} = 3.08$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดนันทนาการ

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดนันทนาการ	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการ เป็นพลเมืองดีตามหลัก ประชาธิปไตย	2.96	.56	มาก	3.05	.60	มาก	1.12
2.กวาดล้างความมีระเบียบ วินัยและความรับผิดชอบให้ ผู้เรียน	2.85	.57	มาก	3.00	.66	มาก	1.70
3.จัดกิจกรรมตรงตามความ สนใจและความถนัดของ ผู้เรียน	2.88	.58	มาก	2.98	.70	มาก	1.12
4.จัดกิจกรรม เวลา และ สถานที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วน ร่วมทุกคน	2.85	.57	มาก	3.05	.70	มาก	2.25*
5.ดูแลเรื่องความปลอดภัย	3.18	.59	มาก	3.26	.63	มาก	.98
6.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนค้นพบความสามารถ พิเศษของตนเอง	2.82	.61	มาก	3.07	.67	มาก	2.91*
7.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน	3.01	.59	มาก	3.07	.59	มาก	.76
8.กำหนดกิจกรรมได้ เหมาะสมกับเวลาและ สถานที่	2.97	.62	มาก	3.04	.56	มาก	.81
9.ให้คำแนะนำการเข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการให้แก่ เด็กได้อย่างเหมาะสม	2.96	.68	มาก	3.02	.64	มาก	.67

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดนันทนาการ	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
10.ให้ผู้เรียนได้ตระหนักใน ประโยชน์ของการใช้เวลา ว่างด้วยการเล่นกีฬา	3.03	.59	มาก	3.08	.61	มาก	.64
รวม	2.95	.42	มาก	3.06	.49	มาก	1.73

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ด้านการจัดนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.95$ และ $\bar{X} = 3.06$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนด้านการจัดนันทนาการ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 4. จัดกิจกรรม เวลา และสถานที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทุกคน และข้อ 6. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถพิเศษของตนเอง โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.จัดกิจกรรมได้เหมาะสม กับสภาพร่างกายของ ผู้เรียน	2.81	.81	มาก	2.94	.70	มาก	1.27
2.จัดกิจกรรมได้สอดคล้อง กับเนื้อหา	2.59	.59	มาก	2.84	.84	มาก	3.12*
3.จูงใจผู้เรียนให้สนใจใน การเข้าร่วมกิจกรรมตาม ความเหมาะสมกับสภาพ ร่างกาย	2.77	.61	มาก	2.85	.67	มาก	.99
4.ใช้เวลาในแต่ละกิจกรรม ได้อย่างเหมาะสม	2.64	.61	มาก	2.84	.72	มาก	2.12*
5.ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	2.52	.84	มาก	2.81	.78	มาก	2.68*
6.ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคน มีเหตุผลและเต็มใจรับฟัง ความคิดเห็นที่มีต่อ ข้อบกพร่อง	2.58	.66	มาก	2.77	.76	มาก	1.97*
7.สร้างบรรยากาศที่ สนุกสนานระหว่างการเข้า ร่วมกิจกรรม	2.77	.83	มาก	2.91	.80	มาก	1.33
8.จัดกิจกรรมการฝึก นำเสนอและตรงตามสภาพ ร่างกายของนักเรียนแต่ละ คน	2.66	.73	มาก	2.93	.76	มาก	2.63*

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทของครูพลศึกษา ด้านการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ	ประสบการณ์การบริหาร						t
	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{X}$	S.D	ระดับ การรับรู้	
9.อบอุ่นร่างกายก่อนจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ทุกครั้ง	2.70	.84	มาก	2.93	.72	มาก	2.15*
10.วัดและประเมินผลได้ สอดคล้องกับความพิเศษ ของเด็กแต่ละคน	2.51	.77	มาก	2.70	.81	มาก	1.79
รวม	2.65	.61	มาก	2.85	.62	มาก	2.41*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่มีประสพการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$ และ $\bar{X} = 2.85$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการจัด การเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสพการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 2. จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับเนื้อหา ข้อ 4. ใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ข้อ 5. ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อ 6. ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผลและเต็มใจรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อข้อบกพร่อง ข้อ 8. จัดกิจกรรมการฝึกนำเสนอใจและตรงตามสภาพร่างกายของนักเรียนแต่ละคน และข้อ 9. อบอุ่นร่างกายก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง โดยผู้บริหารที่มีประสพการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามระดับการศึกษา**

ตาราง 15 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม

บทบาทของครูพลศึกษา	ระดับการศึกษา						t
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การรับรู้	
1.ด้านการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาในชั้นเรียน	2.84	.50	มาก	2.88	.48	มาก	.65
2.ด้านการจัดการแข่งขัน กีฬภายในโรงเรียน	3.10	.53	มาก	3.12	.52	มาก	.31
3.ด้านการจัดการแข่งขัน กีฬาระหว่างโรงเรียน	3.08	.50	มาก	3.06	.48	มาก	-.44
4.ด้านการจัดนันทนาการ	3.05	.48	มาก	3.03	.47	มาก	-.33
5.ด้านการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.78	.68	มาก	2.82	.58	มาก	.55
รวม	2.97	.46	มาก	2.98	.45	มาก	.20

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า
ปริญญาตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 2.97 และ $\bar{x}$ = 2.98 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการ
รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งโดยภาพรวมและ
รายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามขนาดโรงเรียน**

ตาราง 16 เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม

บทบาทของ ครูพลศึกษา	ขนาดโรงเรียน									F
	เล็ก			กลาง			ใหญ่			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			การ รับรู้						การ รับรู้	
1.ด้านการจัดการ เรียนรู้ พลศึกษาในชั้นเรียน	2.75	.45	มาก	2.84	.49	มาก	3.00	.48	มาก	7.21*
2.ด้านการจัดการ แข่งขันกีฬภายใน โรงเรียน	2.99	.49	มาก	3.09	.53	มาก	3.25	.52	มาก	6.58*
3.ด้านการจัดการ แข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน	2.99	.45	มาก	3.09	.51	มาก	3.12	.48	มาก	2.08*
4.ด้านการจัด นันทนาการ	2.94	.43	มาก	3.03	.50	มาก	3.12	.47	มาก	3.80*
5.ด้านการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็ก พิเศษ	2.65	.63	มาก	2.80	.59	มาก	2.96	.61	มาก	6.42*
รวม	2.86	.42	มาก	2.97	.46	มาก	3.09		มาก	6.60*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาด
กลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86$, $\bar{X} = 2.97$ และ $\bar{X} = 3.09$
ตามลำดับ) โดยผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษา
มากกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ และเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการและด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ส่วนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.86$)	ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.97$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.09$)
ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.86$)	-	.11	.23*
ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.97$)	-	-	.12
ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.09$)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.75$)	ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.84$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.00$)
ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.75$)	-	.09	.25*
ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.84$)	-	-	.16
ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.00$)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการจัด การเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษา มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.99$)	ขนาดกลาง ($\bar{x}=3.09$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.25$)
ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.99$)	-	.10	.26*
ขนาดกลาง ($\bar{x}=3.09$)	-	-	.16
ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.25$)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดนันทนาการ

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.94$)	ขนาดกลาง ($\bar{x}=3.03$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.12$)
ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.94$)	-	.09	.18*
ขนาดกลาง ($\bar{x}=3.03$)	-	-	.09
ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=3.12$)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการจัดนันทนาการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.65$)	ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.80$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=2.96$)
ขนาดเล็ก ($\bar{x}=2.65$)	-	.15	.31*
ขนาดกลาง ($\bar{x}=2.80$)	-	-	.16
ขนาดใหญ่ ($\bar{x}=2.96$)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการจัด การเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานีจำนวน 887 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 300 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น แยกตามเขตพื้นที่การศึกษาและขนาดโรงเรียน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในบทบาทด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาใน ชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาในสถานศึกษา ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต จำนวน 300 โรงเรียน โดยขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืนยังฝ่ายการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ทั้ง 4 เขต แล้วผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ครบทั้ง 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าทางสถิติ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบอิสระ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One -Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เป็นจำนวนที่เท่ากัน

2. บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.11$) ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ($\bar{x} = 3.07$) ด้านการจัดนันทนาการ ($\bar{x} = 3.03$) ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ($\bar{x} = 2.86$) และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{x} = 2.80$)

3. เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีบทบาทมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร น้อยกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ส่วนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการจัดนันทนาการ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ส่วนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากข้อสรุปผลการวิจัย พบประเด็นสำคัญสำหรับนำมาใช้ในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า ครูพลศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านกิจกรรมในการเสริมหลักสูตร งานเกี่ยวกับโรงเรียน วิชาชีพและชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1) หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษา

2) หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตรเช่น การจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษและการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง

3) หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนจะมีครูพลศึกษาหลายคน ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกัน ประสานงานกันได้

4) หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพต่อนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูทุกคนควรปฏิบัติตามด้วยความเคร่งครัด

5) หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพและเข้าใจหลักสูตรสายวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียน

6) หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ เช่น เป็นสมาชิกสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพ ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการสอนใหม่ ๆ

7) หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน เช่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นโดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากการจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี วิชาพลศึกษาถือเป็นวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน วิชาพลศึกษาจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมและมัธยมศึกษา สอดคล้องกับวาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 216-218) ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาว่า ครูพลศึกษามีหน้าที่และความ รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลาย ๆ วิชา ต้องสามารถอธิบายและสาธิตเทคนิค ทักษะ ประวัติ ประโยชน์ กติกา แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ ต้องจัด บริหารชั้นเรียนสำหรับการสอนการเล่น การประเมินผล และการแนะแนว ต้องพัฒนาทัศนคติของ ความมีน้ำใจนักกีฬาการจัดการสภาพแวดล้อมทางสุขศึกษาและการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย อื่นๆ ของวิชาพลศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี ไชยพันธ์ (2526 : ง-จ) ที่ได้ ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค ตามการรับรู้ของ ตนเอง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก คือ ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา วัดและ ประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ สอนวิชาพลศึกษา

1.2 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูพลศึกษานอกจากจะมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการสอนนักเรียนตามตารางสอน แล้วจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการแข่งขันกีฬภายใน โรงเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดในโรงเรียนนั้นมีประสบการณ์ ในการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญต่อนักเรียนมาก ถ้าได้ควบคุมดูแลให้ถูกต้อง นักเรียนจะสามารถนำประสบการณ์ในการแข่งขันไปใช้กับสภาพการณ์จริงได้ เช่น การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย มีความเคารพต่อกฎกติกา ระเบียบข้อบังคับการเล่นกีฬา มีความเคารพสิทธิ ของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความร่วมมือซึ่งกันและกันสอดคล้องกับ แนวคิดของแบลีย์และฟิลด์ (Bailey and Field. 1976 : 100-101) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหน้าที่ของ ครูพลศึกษาไว้ว่า ครูพลศึกษามีหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรกำหนดไว้ และครูพลศึกษา ยังมีหน้าที่ต้องจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 216-218) ที่ว่า ครูพลศึกษาต้องจัดการแข่งขันกีฬภายใน โดยทำการจัด โปรแกรมการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการแข่งขันโดยไม่ให้

เข้าสอนและนักเรียนได้แข่งขันเท่า ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี ไชยพันธ์ (2526 : ง-จ) ที่ได้ทำการวิจัยศึกษาบทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคตามการรับรู้ของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา ซึ่งควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การจัดเตรียมการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียน

1.3 ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนอยู่แล้วได้มีโอกาสดำเนินความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้นอีก ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่น ๆ ประจำตัว ได้แก่ การมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความรักหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและอื่น ๆ สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ที่กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนหนึ่ง ๆ จะมีครูพลศึกษาหลายคน ถ้าจะให้การทำงานได้ผลดี ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกันและรับผิดชอบร่วมกัน ในระหว่างพวกเดียวกันเป็นอย่างดีด้วย โดยเฉพาะงานทางด้านพลศึกษาซึ่งส่วนมากมักจะเป็นงานที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือร่วมมือจากหลาย ๆ คน ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านการสอน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนหรือการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนก็ตาม และสอดคล้องกับวาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 216-218) ที่กล่าวว่า ครูพลศึกษานอกจากมีหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียนแล้ว อาจต้องทำหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬานอกโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

1.4 ด้านการจัดนันทนาการ ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดนันทนาการในโรงเรียนเป็นการจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และลักษณะที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนหรือเพื่อชดเชยให้ผู้เรียนทั้งในด้านการออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะประสบผลสำเร็จ หรือมีความเจริญเติบโต พัฒนาทางกายและจิตใจได้มากน้อยหรือรวดเร็วต่างกันขึ้นอยู่กับผู้เรียนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเวลาว่าง สามารถที่จะค้นพบสิ่งที่เขาต้องการ และความถนัดทางธรรมชาติของตัวเองได้เป็นอย่างดี ทำให้เขาสามารถพัฒนาตัวเองไปในแนวทางที่เหมาะสมเป็นการส่งเสริมให้สุขภาพดีทั้งทางร่างกายและสุขภาพจิต สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527:39-41) ที่กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญของครูพลศึกษาในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง เพื่อเสริมหลักสูตรการเรียน

1.5 ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือ

ทักษะหรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนมากที่สุด ด้วยการจัดสถานที่ อุปกรณ์ กิจกรรม และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนคนนั้นๆ สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 39-41) ที่กล่าวว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาอย่างหนึ่งคือการจัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือนักเรียนที่มีสภาพของร่างกายที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ตามปกติ และสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539 : 216-218) ที่กล่าวว่า ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีลักษณะผิดปกติและช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ครูพลศึกษาต้องมีความรู้ในกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย จิตวิทยา วิธีสอน และศัพท์ทางการแพทย์ มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือนักเรียนและรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของแพทย์เสียก่อน ไม่ใช่ทำการบำบัดด้วยตนเอง

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 10 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนยาวนาน ทำให้มองเห็นจุดบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของครูพลศึกษา แล้วได้ดำเนินการพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ทำให้ครูพลศึกษาเกิดความชำนาญและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษามากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนต่างเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพลศึกษา เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับ เปป และมีนส์ (Pape and Means. 1963 : 79-93) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา ไว้ว่า ครูพลศึกษามีบทบาทและหน้าที่ต้องคำนึงถึงคุณค่าของวิชาพลศึกษาสองประการ คือ คุณค่าโดยตรง ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทรงตัวที่ดีในอริยาบทต่างๆ และมีความสนุกสนานจากการประกอบกิจกรรมพลศึกษา และคุณค่ามีมานานแล้ว ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาจะทำให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีทักษะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่น ๆ มีคุณลักษณะของนักกีฬา คือ กล้าหาญ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ยอมรับความจริง ให้อภัยและโอ้อวดอารี มีพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตย และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมบูรณ์ และยังสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536 : 118) ที่ได้กล่าวว่า ครูพลศึกษาต้องสอนให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น และรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สอนให้นักเรียนรักการทำงาน สนใจที่จะมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมของส่วนรวม ตามวิถีทางของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอนให้ผู้เรียนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ครูพลศึกษาต้องหมั่นอบรมนิสัยให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัย มีวัฒนธรรม มีศีลธรรม สอนให้รู้จักใช้สิทธิ์ และหน้าที่ภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย สำหรับตัวครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล และต้องสามารถอธิบาย สาธิต เทคนิค ทักษะ ประวัติการกีฬาประโยชน์ กติกาต่าง ๆ แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ต้องพิจารณาเจตคติของควมมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และจะต้องสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาด้วย

4. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดยผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีศักยภาพและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งในเรื่องบุคลากร สื่อ วัสดุกรรม อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณสนับสนุนด้านกีฬา จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมองเห็นบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษาที่จะต้องปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของเบสต์แมน (Bestman. 1975 : 6495-A) ที่ได้ทำวิจัยเพื่อประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาของอำเภออานาไฮม์ รัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพและประโยชน์ของโปรแกรมพลศึกษา ขึ้นอยู่กับคณะผู้จัดทำการสอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม และปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น ส่วนสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เมื่อผลการวิจัย พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ควรตระหนักถึงความสำคัญของครูพลศึกษา โดยการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูพลศึกษาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

1.2 เมื่อผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้บทบาทของครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ในด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการ

จัดนันทนาการ และด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญของครูพลศึกษา โดยการพัฒนาสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษาในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูพลศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาสมรรถภาพของครูพลศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). คำบรรยายวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์.
- ชาญชัย พงศยาภรณ์. (2534). ความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทครูพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- ถวิล ปานศรี. (2541). บทบาทของครูพลศึกษาที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ทวีป อภิลิทธิ์. (2525). ยุทธศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2530, กันยายน). การปฏิรูปการศึกษาไทย. มติชน. 7 : 6.
- ปรีชา พิณทอง. (2532). สารานุกรมภาษาอีสาน-ไทย-อังกฤษ. อุบลราชธานี : ศิริธรรม.
- พัทธยา สุคนธมณี. (2529). การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ผจงจิตร อารยะวงศ์. (2536). การเปรียบเทียบความคาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ผาณิต บิลมาศ. (2522). คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ สาร. (2519). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช
- มนตรี ไชยพันธุ์. (2526). บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มานิต โกศลอินทรีย์. (2521). บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เมธ เมธสีมา. (2518). บทบาทความรับผิดชอบของครู. วารสารสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). หลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2536). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____. (2541). หลักสูตรพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- _____. (2549). เอกสารประกอบการสอน พล 511 การพัฒนาหลักสูตรพลศึกษา.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- รัชนี้ ขวัญบุญจัน. (2536). สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา.
 วิทยานิพนธ์ ค.ด.(พลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำราญ วังนุราช. (2541, กันยายน). ให้เขาเรียนรู้อย่างมีความสุข. วารสารวิชาการ. 1(9) : 22.
- สำออง พ่วงบุตร. (2525, ตุลาคม-พฤศจิกายน). ความสำคัญของครูพลศึกษาต่อวิชาชีพ. ข่าวสาร
 กรมพลศึกษา. 14 : 1.
- Baley, J.A. and D.A. Field. (1976). *Physical Education and Physical Educator*. Boston : Allyn and Bacon.
- Cowell, C.C. and H.M. Schwehn. (1967). *Modern Principle and Methods in Secondary School Physical Education*. Boston Allyn and Bacon.
- Levinson, D.J. (1971). *Selected Reading and Project in Social Psychology*. New York : Random House, Inc
- Mors, Marilyn. (1991, March). "A Description of the causal Attributions Made to Perceived Teaching Behavior across Three Elementary Physical Education Content,"
 Dissertation Abstracts International. 52(7) : 3857 A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายธาวุฒิ ปลื้มสำราญ

วุฒิการศึกษา	ค.ม.(พลศึกษา)
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ความชำนาญ/เชี่ยวชาญ	วัดและประเมินผลทางพลศึกษา

2. นายนิเทศสุขกิจ ทัพชัย

วุฒิการศึกษา	กศ.ม.(พลศึกษา)
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ความชำนาญ/เชี่ยวชาญ	ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอาจารย์ 3 (เชิงประจักษ์) ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. นายวิฤทธิ์ ภูวิลัย

วุฒิการศึกษา	ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านค้อ (ธัญญวิทยาการ)
ความชำนาญ/เชี่ยวชาญ	ผู้ประเมินวิทยฐานะชำนาญการพิเศษครูและบุคลากร ทางการศึกษา

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษา
ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยสอบถามผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของครูพลศึกษาเพื่อให้การทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม กรุณาตอบข้อคำถามของท่านที่ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกมากที่สุด แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 บทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

- ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน
- ด้านที่ 2 การจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน
- ด้านที่ 3 การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
- ด้านที่ 4 การจัดนันทนาการ
- ด้านที่ 5 การจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามแต่ละข้อโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	4
มาก	เท่ากับ	3
น้อย	เท่ากับ	2
น้อยมาก	เท่ากับ	1

การรับรู้ หมายถึง การที่มนุษย์นำข้อมูลที่ได้จากความรู้สึกสัมผัส ซึ่งเป็นข้อมูลดิบ จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัส มาจำแนก คัดเลือก วิเคราะห์ ด้วยกระบวนการทำงานของสมอง แล้วแปลสิ่งที่ได้ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended)

ข้อมูลแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำไปเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาบทบาทของครูพลศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาด้านต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

นายปรีชา สมศรี

นิสิตปริญญาโท

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเรื่องบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงและเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 30-35 ปี

() 36-40 ปี

() 41-45 ปี

() มากกว่า 45 ปี

3. ประสบการณ์ในการบริหาร

() น้อยกว่า 10 ปี

() 10 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

5. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-599 คน)

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 600 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขต
พื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

	ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน	การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม				
2	กำหนดวิธีสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา				
3	ออกแบบร่างกายได้ถูกต้องและเหมาะสม				
4	จัดสื่อกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา				
5	อธิบายและสาธิตได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับเวลา				
6	จัดกิจกรรมน่าสนใจและให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกคน				
7	สรุปบทเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา				
8	มอบหมายงานหรือการบ้านอย่างเหมาะสม				
9	วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
10	ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อความหมายได้ถูกต้องและเหมาะสม				
11	เอาใจใส่ปลูกฝังระเบียบวินัยและความมีน้ำใจให้ผู้เรียน				

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

	ด้านการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน	การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
1	มีการวางแผนจัดทำโครงการแข่งขันกีฬภายใน				
2	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการแข่งขัน				
3	จัดประเภทกีฬาได้เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและสอดคล้องกับชนิดกีฬาที่เรียนมาแล้ว				
4	จูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ				
5	จัดการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิดได้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่				
6	จัดการแข่งขันกีฬาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักกีฬาอยู่เสมอ				
7	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแข่งขันทุกคน				
8	จัดให้มีผู้ตัดสินที่สามารถควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปตามกฎกติกา				
9	จัดทำคู่มือการแข่งขันทุกครั้ง				
10	ทำการประเมินผลหลังการแข่งขันทุกครั้ง				

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

	ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
1	คำนึงถึงคุณค่าที่ผู้เรียนจะได้รับจากการแข่งขันกีฬา				
2	เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของนักกีฬา				
3	มีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน				
4	ควบคุมการฝึกซ้อมนักกีฬาอย่างสม่ำเสมอ				
5	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ				
6	ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้ผู้เรียน				
7	ใช้เวลาเพื่อฝึกซ้อมกีฬาให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม				
8	ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักกีฬา ครูผู้ปกครอง ได้เข้าใจในปรัชญาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน				
9	มีความรู้เรื่องกฎ กติกาการแข่งขัน				
10	ประเมินผลการแข่งขันทุกครั้ง				

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

	ด้านการจัดนันทนาการ	การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีตามหลักประชาธิปไตย				
2	กวดขันความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้ผู้เรียน				
3	จัดกิจกรรมตรงตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน				
4	จัดกิจกรรม เวลา และสถานที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทุกคน				
5	ดูแลเรื่องความปลอดภัย				
6	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถพิเศษของตนเอง				
7	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน				
8	กำหนดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่				
9	ให้คำแนะนำการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม				
10	ให้ผู้เรียนได้ตระหนักในประโยชน์ของการใช้เวลาว่างด้วยการเล่นกีฬา				

แบบสอบถามบทบาทของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

	ด้านการจัดการพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้เรียน				
2	จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับเนื้อหา				
3	จูงใจผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย				
4	ใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม				
5	ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
6	ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผลและเต็มใจรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อข้อบกพร่อง				
7	สร้างบรรยากาศที่สนุกสนานระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม				
8	จัดกิจกรรมการฝึกนำเสนอใจและตรงตามสภาพร่างกายของนักเรียนแต่ละคน				
9	อบอุ่นร่างกายก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง				
10	วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับความพิเศษของเด็กแต่ละคน				

ตอนที่ 3

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

[illegible]

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายปรีชา สมศรี
วันเดือนปีเกิด	9 มกราคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 91 หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2513	ชั้นประถมศึกษา จาก โรงเรียนบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ปีการศึกษา 2516	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ปีการศึกษา 2520	การศึกษาระดับอนุปริญญา จาก วิทยาลัยครูอุดรธานี
ปีการศึกษา 2538	ศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (สังคมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ปีการศึกษา 2550	การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (พลศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ